

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

OVERZICHT VAN HET RECHTSLEVEN GEDURENDE HET VORIG RECHTERLIJK JAAR

Zooals gebruikelijk openen wij het eerste nummer van dezen nieuwen jaargang met een synthetisch overzicht van de voornaamste gebeurtenissen op het gebied van het Vlaamsch rechtsleven tijdens het vorig rechterlijk jaar.

Het is een jaar geweest van gestadigen groei der Vlaamsche juridische kultuur, een jaar waarin tengevolge van de toepassing der wet van 15 Juni 1935, het gebruik van het Nederlandsch voor onze Vlaamsche hoven en rechtbanken zich meer en meer heeft uitgebreid en waarin tevens belangrijke rechtsgeleerde werken ons Vlaamsch intellectueel patrimonium zijn komen verrijken.

De toepassing der wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, die de hefboom is van de Vlaamsche juridische herleving, heeft in algemeen zinnig geen aanleiding gegeven tot ernstige klachten en de wil van de magistratuur om de wet op volstrekte wijze toe te passen, verdient onvoorwaardelijk allen lof. Een enkwet gehouden door de zorgen van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden in heel de Vlaamsche rechtswereld, heeft, naar we vernamen, geen ernstige wetsverkrachting aan het licht gebracht.

Hieruit mag echter niet worden afgeleid dat de toestand zooals hij thans is, als volmaakt dient beschouwd te worden. De tekst van de wet zelf is op sommige punten van dien aard

dat uiterst hinderlijke omstandigheden blijven voortbestaan. Zoo b.v. op het gebied van de verslagen der deskundigen, waar al te gemakkelijk doorheen de mazen van het net der wettelijke regeling kan heengezwommen worden; zoo ook op het gebied van het gebruik der talen bij de tuchtproceduur en namelijk voor den raad der orde van advocaten in de Vlaamsche gewesten. Niet minder dient er gewezen op de toepassing van het zoo ongerijmd en dubbelzinnig art. 23 dat thans, na de interpretatie die eraan gegeven werd door het bekend arrest van het Hof van verbreking, niet alleen toelaat dat vóór onze Vlaamsche strafrechtbanken nog regelmatig de proceduur volledig in het Fransch wordt afgehandeld, doch dat zelfs een toestand in het leven roept die werkelijk niet kan geduld worden, waar thans Vlaamsche advocaten voor Vlaamsche rechtbanken kunnen verplicht worden in de Fransche taal te pleiten, namelijk wanneer ze optreden als burgerlijke partij tegen een betichte aan wien de rechtbank, bij toepassing van art. 23, het voordeel der Fransche proceduur heeft toegestaan. Het is vanzelfsprekend dat onze jongere confraters, die van het huis uit een Vlaamsche opvoeding hebben genoten, die een volledig middelbaar onderwijs met het Nederlandsch als voertaal hebben doorgemaakt, en die op de universiteit, zooals de wet het trouwens vereischt, in het

Nederlandsch hebben gestudeerd, onmogelijk behoorlijk in de Fransche taal kunnen pleiten. Zij kennen deze taal zeer grondig om ze te lezen en te schrijven en om in de breedste mate van de Fransche kultuur te genieten, zooals dit ook het geval is met nog meerdere andere moderne talen, doch ze hebben niet — en kunnen niet hebben — het vlot en rad uitdrukkingsvermogen in de vreemde taal, dat slechts kan verkregen worden door jarenlange oefening en eenzijdige vorming, waarbij zoo oneindig veel van den wetenschappelijken grond en van de diepere degelijkheid wordt opgeofferd aan den schijnschoonen vorm.

De toepassing van art. 23, zooals die thans gebeurt, is dan ook innig verbonden met de toekomstmogelijkheden van de jongere leden der Vlaamsche balie en er dient nog eens op gedrukt te worden hoe dringend het is dat aan dezen onduldbaren toestand, binnen den kortst mogelijken tijd een einde zou gesteld worden. Er is een wetsvoorstel neergelegd om art. 23 te wijzigen in dien zin dat een gave Vlaamsche rechtsbedeeling in de toekomst niet meer zou te lijden hebben onder de toepassing van dit artikel. Laten we ijveren opdat dit wetsvoorstel onverwijld tot wet zou worden.

* * *

Een feit van beteekenis in het Vlaamsche rechtsleven is de beslissing genomen door het Verbond der Belgische Advocaten, waardoor thans definitief in den schoot van dit lichaam twee afdelingen zijn opgericht geworden, een Vlaamsche en een Fransche afdeling, waarin respectievelijk alle verhandelingen uitsluitend in de Nederlandsche en in de Fransche taal worden gehouden. Het vorig jaar was deze zoo gewichtige hervorming reeds in uitzicht gesteld en op het Congres te Leuven was hiermede een eerste proef gemaakt die de gunstigste gevolgen had. Op de plechtige viering van het 50-jarig bestaan van het Verbond der Belgische Advocaten in de maand November 1936 werd een volstreckte gelijkheid van de beide landstalen in eere gehouden, en naast twee Fransche redevoeringen respectievelijk uitgesproken door den stafhouder der balie van Parijs en den vertegenwoordiger der Jonge Balie van Brussel, werd ook het woord verleend in het Nederlandsch aan den deken der Balie van 's Gravenhage en aan een lid der jonge Vlaamsche

Balie. Dit gelukkig initiatief werd spoedig verder uitgewerkt tot een officieele wijziging der statuten van het verbond, waardoor de twee hoogergenoemde afdelingen bepaald werden ingericht. Op het jaarlijksch congres dat juist vóór het rechterlijk verlof plaats had te Verviers, heeft voor het eerst de Vlaamsche afdeling volstrekt onafhankelijk vergaderd. Alles gebeurde er uitsluitend in het Nederlandsch. Zooals blijkt uit het verslag dat verder in dit nummer wordt afgedrukt, werden er door Mrs. Collin en Jacobs prachtige Vlaamsche preadviezen uitgebracht, die gevolgd werden door een hoogstaande discussie. Al heeft deze eerste toepassing van de nieuwe statuten plaats gevonden in het hartje van het Walenland, toch is het bewijs geleverd geworden dat een uitstekende verstandhouding tusschen Vlaamsche en Waalsche groepeerings in den schoot van een machting verbond van advocaten, in de beste voorwaarden zal mogelijk zijn.

Wel is deze verwezenlijking niet gegaan zonder eenige tegenkanting van uit verschillende middens: namelijk van verfranschte groepeerings uit de balies in het Vlaamsche land, die het niet kunnen dulden dat het privilege van de taal hunner keuze in het vervolg zal moeten plaats maken voor de gelijkheid van beide landstalen, en ook van groepeerings van Waalsche confraters die nog steeds niet kunnen wennen aan de gedachte dat ook door middel van het Nederlandsch hoogstaand intellectueel leven mogelijk is en die liever alle banden van confraterniteit tusschen de verschillende balies van het land zouden breken dan aan te nemen dat de Vlaamsche confraters zich, waar het hunne beroepsbelangen betreft, zouden uitdrukken in hun eigen taal.

Als reactie tegen de wijze maatregelen waardoor het Verbond der Belgische Advocaten zich heeft aangepast aan de vereischten van dezen tijd, is onder de auspiciën van het hekelbadje « Par ces Motifs », dat destijds in het leven is geroepen uitsluitend met het doel ten strijde te trekken tegen de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, een nieuw verbond gesticht geworden door de « avocats de langue française ». Er wordt thans barnumreklame gemaakt voor het congres dat de leden van deze vereeniging in de maand October beleggen te Namen. Wij kunnen niet voorzien welke de bedoelingen zijn van deze groepering franschsprekende advocaten. Het is niet uitgesloten dat ze

de bedoeling zou hebben zich van het algemeen verbond af te scheuren om de enkelvoudige reden dat dit Verbond zoo verstandig geweest is de taalgelijkheid tusschen al de Belgische confraters op haar programma te schrijven. Wij kunnen alleen zeggen dat de promotors van deze scheuringspolitiek tusschen de Belgische confraters een zware verantwoordelijkheid dragen en een zeer gevaarlijk spel spelen. Men weze ervan overtuigd dat de Vlaamsche advocaten allermint de bedreiging van deze franschsprekende confraters vreezen. Hoe dikwijls werd er in de Vlaamsche middens niet reeds aangedrongen op het stichten van een onafhankelijke Vlaamsche advocatenvereniging?... De Vlaamsche confraters hebben steeds voor oogen gehad dat er naast den innigen band die hen onder elkander verbindt, ook zeer belangrijke beroepsbelangen bestaan die ze gemeen hebben met al de confraters van het land, welke ook de taal weze waarin deze zich uitdrukken en dat het zonder twijfel een dringende vereischte is dat er samenwerking zou bestaan om deze beroepsbelangen, die in den tegenwoordigen tijd zoo zeer bedreigd worden, te verdedigen.

Willen de franschsprekende confraters van deze samenwerking niet meer weten, willen zij het verbond uiteenrukken en alle algemeene belangenbescherming verwaarloozen, om zich te beperken tot een anti-Vlaamsche reactie, dan is zulks hunne zaak en dragen zij hiervan de volle verantwoordelijkheid. Het zal echter niet mogen gezegd worden dat de Vlaamsche advocaten geen loyale poging gedaan hebben tot goede verstandhouding en zich niet hebben laten leiden door een breeden geest van verdraagzaamheid en toegeeflijkheid.

De Vlaamsche rechtswereld wacht met geruste nieuwsgierigheid de beslissing af van het aanstaande congres te Namen. Alle Vlaamschatend gestook dat van daar zou uitgaan zal slechts een inniger saamhoorigheid en een scherpere activiteit van de groeiende Vlaamsche advocatenschaar in het leven kunnen roepen.

* * *

Hoe bemoedigend naast al die tijdelijke herrie veroorzaakt door de laatste stuiptrekkingen van een wanhopig verzet tegen de Vlaamsche herleving, is het beeld van den rijken oogst, dien we ook dit jaar weer hebben kunnen binnenhalen op het gebied van de Vlaamsche juridische

wetenschap. De Vlaamsche rechtswetenschappelijke werken die in den laatsten tijd zoo veelvuldig het licht zien zijn de vaste pijlers waarop in de toekomst ons Vlaamsch rechtsleven zal steunen en die zich hoog verheffen boven alle vergankelijke wisselvalligheden. Talrijk en degelijk zijn de werken die ook dit jaar door onze Vlaamsche juristen werden gepubliceerd.

In de allereerste plaats dient op de eere lijst vermeld de naam van Prof. Kluyskens, die met taai volharding de publicatie voortzet van zijn groot werk over het burgerlijk recht en die ons thans een lijvig boekdeel heeft bezorgd, gewijd aan het zakenrecht, dat door zijn klare behandeling en zijn overvloedige documentatie, een aanwinst is van belang voor onze rechtsliteratuur en dat volkomen waardig is van de groote faam waarop Prof. Kluyskens als jurist en als wetenschapsmensch kan bogen.

Dit jaar verscheen ook het uitgebreid tweede deel van het leerboek van procesrecht van de hand van Prof. Van Bauwel. We hebben in onze recensie van het Rechtskundig Weekblad al het goede gezegd, dat we over dit boek dachten. Het is een wetenschappelijk werk dat zeer hoog staat, maar het is vooral een boek dat aan de Vlaamsche juristen in de praktijk de allergrootste diensten zal bewijzen.

Vóór enkele dagen liet raadsheer De Beus een tweede editie verschijnen van zijn Overzicht van het Burgerlijk Recht, waarbij zijn eerste werk, dat zoo gunstig in de Vlaamsche rechtswereld ontvangen is, een volledig nieuwe bewerking heeft ondergaan. Dit boek van raadsheer De Beus zal in de Vlaamsche rechtsliteratuur het klassiek studieboek worden als inleiding in het burgerlijk recht en zal voor alle leeken op dit gebied een kostelijke leidraad vormen zooals er geen tweede te vinden is.

Prof. Van Eeckhout, die den cursus van verzekeringswezen doceert aan de Universiteit te Leuven, gaf ons een inleiding tot de verzekering waarvan de beknopte vorm geenszins schaadt aan het breede opzet, de degelijke bewerking en de overvloedige documentatie.

Op het gebied van het fiscaal recht verscheen de derde aflevering van het leerboek der registratierechten van de hand van den Heer Corneel Bergé, dat heelemaal op de hoogte is van de twee vorige deelen en dat een merkwaardig leerboek is van deze zoo lastige stof, leerboek dat volledig op de hoogte is van de laatste wetgeving en rechtspraak.

Wij mogen ook niet verwaarloozen hier het werk te vermelden van den Heer L. Van Dijk, die in polygraphie een handleiding voor de studie van het registratierecht liet verschijnen, vooral bestemd voor de ambtenaren van het fiscaal beheer, doch die opgesteld is met een zoo wetenschappelijken geest en een zoo rijke onderlegdheid, dat zij ten zeerste ook voor de studenten in de rechten als leerboek dient aanbevolen te worden.

M. Van den Bussche liet zijn werk verschijnen over de geneeskundige wetgeving, waarin deze zoo speciale stof op de gelukkigste wijze wordt behandeld.

De wijzigingen gebracht aan de burgerlijke procedure, waren voor den Heer Vermast de aanleiding tot het schrijven van een handboek waarin deze wijzigingen uitvoerig worden besproken en toegelicht en dat dankbaar door de Vlaamsche juristen is begroet geworden. Veel dienst werd ook bewezen door de uitgave van een Nederlandschen tekst van het Wetboek van burgerlijke rechtspleging door Mr Creten.

Mr René De Jongh publiceerde den codex der arbeidsongevallen, waarin voor het eerst de Nederlandsche tekst van alle hoegenaamde wetten en besluiten op dit stuk werden verzameld en dat slechts de voorbode is van het groot doctrinaal werk over de arbeidsongevallen dat binnekort van de hand van dezen schrijver het licht zal zien.

In de Vlaamsche Rechtskundige bibliotheek, uitgegeven door het Rechtskundig Weekblad, verschenen een heele reeks werken. Eerst en vooral de zoo grondige studie van Mr. Mallien over de hervorming van het statuut der naamlooze vennootschappen en ook het interessant en actueel werk van den heer Walter Leën betreffende de wetgeving op het verrichten van arbeid door vreemdelingen. Ook het belangrijk verslag van Prof. Mr. Collin nopens den ambachts- en handeldrijvenden middenstand werd in dezelfde bibliotheek gepubliceerd. Al deze werken samen vormen een uiterst rijke aanwinst voor onze Vlaamsche rechtsliteratuur.

Er werd ook heel wat gedaan voor het vulgariseeren van de rechtswetenschap onder het volk. Onvermoeibaar publiceerde Mr. A. Rodenbach een nieuw deel van zijn reeds zoo bekende handleiding « Welk is mijn recht ? », betreffende de praktische aangelegenheden over afpaling van eigendommen, scheidsmuren, uitwegen en andere erfdienstbaarheden, terwijl Mr. Clynmans een

beknopte handleiding liet verschijnen over de wetgeving op de rechtstreeksche belastingen.

Tot de juridische literatuur dient ook gerekend te worden het boek dat de geleerde historicus Kanunnik Prims schreef over « Rechterlijk Antwerpen », waarin ons een schitterende rechtshistorische studie wordt gegeven van de juridische instellingen van het Antwerpen der middeleeuwen.

En ik mag hier ook allerminst het zoo belangrijk werk vergeten dat verschenen is van de hand van prof. Bellefroid, uit Nijmegen, « Inleiding tot de rechtswetenschap ». Al doceert Prof. Bellefroid aan een Nederlandsche universiteit en al zijn de gegevens van zijn boek ontleend aan het Nederlandsche recht, toch behoort deze grijze geleerde, die lid is van onze Koninklijke Vlaamsche Academie, tot de schitterendste figuren van onze Vlaamsche wetenschap. Met fierheid kunnen de Vlamingen wijzen op deze merkwaardige bijdrage die door een harer vertegenwoordigers aan de Nederlandsche wetenschap is geschonken geworden.

De samenwerking tusschen Noord en Zuid, waarvan het boek van Prof. Bellefroid zulk een heerlijke vrucht is, werd in de laatste jaren op allerlei gebied ten zeerste bevorderd. Zoo publiceerde de gekende socioloog der Universiteit van Leiden, Prof. J. J. von Schmid, zijn prachtig werk gewijd aan de rechtsphilosophie in de serie van de Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek uitgegeven door ons weekblad. Deze geleerde werd ok benoemd tot docent aan de Vlaamsche rechtsfaculteit der Universiteit te Brussel, wat door alle Vlaamsche juristen van harte zal worden toegejuicht.

Op professioneel gebied was de samenwerking tusschen Noord en Zuid ook zeer intens. Een afgevaardigde van het Verbond der Belgische Advocaten was aanwezig op het congres der Nederlandsche Advocaten-Vereeniging te Utrecht, terwijl ook een Nederlander tegenwoordig was bij de werkzaamheden der Vlaamsche afdeeling van het Congres der Belgische Advocaten te Verviers.

De gekende Leidsche hoogleeraar Prof. Krakenburg werd uitgenoodigd om een reeks voordrachten te houden aan de Universiteit te Gent, terwijl ondergeteekende is uitgenoodigd geworden om over het Vlaamsche rechtsleven te spreken aan de Universiteit te Leiden en voor het juridisch genootschap te Alkmaar.

Er dient ook vermeld de zoo belangrijke me-

dewerking aan ons tijdschrift van Mr. Lange-meyer, die door zijn zoo hoog op prijs gestelde kronijken over het Nederlandsch rechtsleven onze lezers op de hoogte hield van al hetgeen op juridisch gebied bij onze Noorderburen plaats had.

De rijke bloei van de Vlaamsche juridische wetenschap was ook aanleiding tot de verschijning van twee nieuwe tijdschriften op rechts-wetenschappelijk gebied: eerst en vooral het «Tijdschrift voor Notarissen», onder de redactie van de heeren Van Houtte, Rens en Van Hee, en «De Verzameling der Vlaamsche arresten van het Hof van Verbreking», uitgegeven door het huis Bruylant, onder leiding van den heer raadsheer De Beus.

Ook onze Vlaamsche Conferenties en Rechts-genootschappen hebben in het afgelopen rechterlijk jaar bewijzen gegeven van groote levenskracht. Ik zou hiervan enkel als voorbeeld willen aanhalen het schitterend succes dat het Vlaamsch pleitgenootschap bij de balie te Brussel heeft gekend door de merkwaardige voordracht, die in haar midden gegeven werd op 19 Januari l.l., door dichter Cyriel Verschaeve, waarbij de Assisenzaal van het Brusselsch Gerechtshof te klein was om het uitgelezen publiek te bevatten, dat den Vlaamschen zanger en ook

den Vlaamschen strijder van harte kwam toejuichen.

Wat zijn ze ook het vorig jaar beschaamd geworden diegenen die hebben durven beweren dat het gebruik van het Nederlandsch de Vlaamsche rechtswetenschap zou brengen op een lager peil en ze zou afsluiten van de breede stroomden der internationale wetenschappelijke beweging. Was het immers niet een van onze Vlaamsche juristen, Prof. Van Houtte, aan wien een van de schitterendste onderscheidingen te beurt viel, die men op internationaal gebied kan nastreven, namelijk de grootprijs 1937 van de Linthicum Foundation der Universiteit van Chicago, voor zijn studie over de verantwoordelijkheid in het luchtvervoer. Dergelijke onderscheiding toont aan welke heerlijke figuren op wetenschappelijk gebied opgroeien in het midden der Vlaamsche rechtsbeweging. Het toont ook aan hoe allerdringendst en allernoodzakelijkst het is dat eindelijk de belofte worde ingelost die voor zoo langen tijd reeds door de regeering werd gedaan betreffende het oprichten van de Vlaamsche Academiën voor wetenschap.

Moge dit heerlijk bilan van het verlopen jaar ieder van ons een riem onder het hart steken bij verderen strijd en arbeid, een schoon Vlaamsch rechtsleven ten goede.

René Victor.

Verslag over het Congres van het Verbond der Belgische Advocaten te Verviers, op 9 en 10 Juli 1937.

De sectievergaderingen hadden plaats op Vrijdag, 9 Juli, om 17 u. en Zaterdag, 10 Juli, om 9 u., telkens in het gerechtshof van Verviers.

De Vlaamsche sectie vergaderde onder voorzitterschap van Mr. Tielemans, ondervoorzitter van het verbond, bijgestaan door Mr. Struye, algemeen secretaris en Mr. Van Hemelrijck als secretaris.

De voorzitter verzoekt Mr. Van Oppen der balie van Maastricht, die de Nederlandsche Advocaten-vereening vertegenwoordigt, naast het bestuur plaats te nemen; een woord van welkom wordt hem toegericht.

En dadelijk wordt het woord verleend aan Mr. Collin die verslag uithrent over «De associatie tusschen advocaten».

Mr. Collin onderzoekt uitvoerig de principiele bezwaren welke tegen de associatie der advocaten zijn ingebracht geworden, alsook de bezwaren van practischen aard. Daarnaast stelt hij de ontzaglijke voordeelen vast welke uit de associatie zouden kunnen voortspuiten en beslist dat het in dezen

tijd noodzakelijk blijkt de associatie tusschen advocaten toe te laten. Deze associatie zou echter dienen te steunen op een stevige regeling en de geachte spreker zet dan de voorwaarden uiteen die volgens hem vereischt zijn om zonder eenig gevaar voor het prestige van de balie of voor de tradities van de Orde de associatie mogelijk te maken.

Mr. Collin besluit met het volgend voorstel:

«De Tuchtraad mag aan advocaten die zulks » vragen toestemming verleen om een associatie » van advocaten te stichten of tot een bestaande » associatie toe te treden, op voorwaarde noch » tans:

» 1) dat de voorgenomen overeenkomst niets bevat » dat strijdig is met de regelen der orde en de » waardigheid van het beroep;

» 2) dat de leden der associatie, allen advocaten » zijn en zich niet het recht ontfeggen om met » de cliënten in aanraking te komen;

» 3) dat de wijze van ontbinding der of uittre- » ding uit de vennootschap, evenals de vereffe- » ning, volledig op voorhand geregeld weze;

» 4) dat de cliënteel niet als een maatschap-
» pelijk bezit worde aangezien. »

Deze zoo zaakrijke en volledige rede wordt van harte toegejuicht. In een onzer volgende nummers zal het preadvies van Mr. Collin volledig worden gepubliceerd.

Op deze uiteenzetting volgt een drukke bespreking.

Mr. Van Overbeke bestrijdt de thesis van den verslaggever. De specialisatie, eerste genoemd voordeel, is niet eigen aan een associatie. Eenieder kan dit voordeel tot het zijne maken. De vermindering der algemeene lasten is een beschouwing die niet overwegend is. Het gaat meer over de prestige van het vak. De kosten zijn overigens in verhouding met het aantal zaken. De vermindering der moeilijkheden van practischen aard is ook geen argument van doorslaanden aard. Eerste besluit : de voordeelen zijn niet voldoende.

De associatie zou een noodzakelijkheid zijn, beweert men. In feite zouden zelfs akkoorden bestaan die aan associatie gelijken. Aan het bestaan van dergelijke toestanden hebben de tuchtraden schuld. Dat verder de jongeren te lang moeten wachten is te wijten aan den overvloed van doctors in de rechten. Dergelijke toestanden bestaan ook voor andere vakken.

Mr. Van Overbeke doet ook nog opmerken dat individualisme aan den grondslag ligt van het beroep van advocaat ; het is een verdrag van louter vertrouwen dat tusschen advocaat en cliënt ontstaat.

Als besluit zou hij het werkelijk betreuren de associatie onder advocaten te zien tot stand komen.

Mr. Van Oppen dankt voor het vriendelijk onthaal dat hem is te beurt gevallen. Hij vervangt op dit congres Mr. de Brouw, voorzitter van de Nederlandsche Advocatenvereniging. Hij wijst er op, dat, zooals in November 1936 de Belgische advocaten waren vertegenwoordigd op het congres der Nederlandsche advocaten, zoo ook hij nu, in naam der Nederlandsche confrères, aanwezig is. Hij drukt den wensch uit dat deze vriendschappelijke betrekkingen in de toekomst steeds mogen aangroeien.

Wat nu het vraagstuk betreft dat ter bespreking is, zegt Mr. Van Oppen dat er in Nederland daaromtrent geen litteratuur te vinden is ofschoon de associatie onder advocaten daar reeds lang bestaat. De associatie is in Nederland in principie toegelaten. De reglementen van 1830, die slechts als een algemeene norm worden aanzien, verzetten zich niet tegen associatie. De tuchtraden plegen zich niet met de associatie te bemoeien. Alhoewel toegelaten, is het aantal associaties gering ; het is onbeduidend in de balies der provinciesteden, het is grooter in de balies bij de Hoven van Beroep.

De associatievorm heeft nooit tot moeilijkheden geleid. Hij biedt in Nederland, waar de advocaat tevens procureur is, dit voordeel dat de advocaat zich door zijn associé kan laten vertegenwoordigen. De prestige van het beroep lijdt in Nederland niet van de associatie. Het vertrouwen van den

cliënt gaat wel naar den persoon, maar de advocaat verwijst de cliënt naar zijn associé indien deze meer bevoegd is. Mr. Van Oppen voelt het bijzonder voor de associatie omdat zij de gedachtenwisseling mogelijk maakt tusschen confrères die allen belang stellen in de zaak en langs denzelfden kant staan.

Dat over de associatie onder advocaten geen litteratuur bestaat is wel het bewijs dat tot nu toe alles als van een leien dakje loopt.

Mr. Varendonck is de meening toegedaan dat het vraagstuk op realistische wijze dient beschouwd. Specialisatie dringt zich op. Associaties bestaan in feite onder verdoken vorm ; een gezonde en klare toestand is te verkiezen. Ook de sociale kant moet in aanmerking komen. De jonge advocaten moeten hun bestaan kunnen verzekeren. Wat het individualisme betreft, ziet Mr. Varendonck niet in waarom het vertrouwen van den cliënt zich niet zou uitstrekken tot een advocatenbureau.

Mr. De Jongh is ook voorstander van de associatie onder advocaten. Opdat de associatie tot stand kome is er, naar zijn meening, geen wet noodig. Het zijn de tuchtraden die de associatie moeten toelaten. Spreker verkiest ook een gezonde toestand.

Mr. Van Dieren is geen tegenstander van associatie. De tuchtraden kunnen, voor wat den vorm der associatie betreft, zekere verplichtingen opleggen, maar in feite zal de toestand, voor de jonge advocaten bijzonder, niet veel veranderen. Het aantal zaken blijft hetzelfde en de patroon zal in de associatie steeds de groote rol vervullen.

De voorzitter geeft vervolgens lezing van het voorstel van besluit van Mr. Collin.

De vergadering drukt den wensch uit dat alleen over het principie worde gestemd.

Met eenparigheid van stemmen min een besluit de vergadering dat het tot stand komen van associaties onder advocaten dient toegelaten ; dat deze associaties onder alle opzichten aan het toezicht der tuchtraden moeten onderworpen zijn.

Na deze stemming stelt de vergadering, met het oog op de statutaire verkiezingen, de candidatuur voor van Mr. Jules Franck als ondervoorzitter van het verbond en deze van Mrs. Diercxsens en Van Hemelrijk als secretarissen. Als nieuwe leden voor den algemeenen raad worden aangeduid : voor Brussel, Mr. Verougstraete ; Dendermonde, Van Haelst ; Gent, Varendonck ; Leuven, Van Dieren en Van Dessel ; Antwerpen, De Jongh, Van den Planken en Stockmans ; Brugge, Van den Meersch ; Kortrijk, Van den Berghe.

* * *

De Fransche afdeeling behandelde intusschen «Het vraagstuk der zaakwaarnemers». Het onderwerp werd ingeleid door Mr. Linon der balie van Verviers.

Deze afdeeling vergaderde onder voorzitterschap van Mr. H. Jaspard, voorzitter van het verbond,

bijgestaan door Mrs. Francq, Heuze, Landrieu en Favart.

Na afhandeling van het onderwerp wordt de candidatuur voorgesteld van Mr. Heuze als onder-voorzitter van het verbond en van Mrs. Favart en Van Camp als secretarissen.

* * *

Op het stadhuis van Verviers wordt door het Stadsbestuur den eerewijn aan de deelnemers van het congres aangeboden. Bij afwezigheid van burgemeester Defays, door ziekte weerhouden, spreekt schepen Burguet een belangwekkende welkomrede uit. De voorzitter van het verbond dankt in naam van allen.

Na deze hartelijke ontvangst zijn de deelnemers de gasten der balie van Verviers in het Grand Hotel; en de avond die aldus op de meest gezellige wijze was ingezet werd verder doorgebracht op het prachtig buitengoed van Mr. Wijnen te Heusy. De leden van het bestuur en de vreemde afgevaardigden waren intusschen de gasten van Mr. Jane, stafhouder van Verviers.

* * *

Alhoewel de opkomst van den vorigen dag reeds groot was — er waren een vijftigtal aanwezigen voor de Vlaamsche sectie — was het aantal confraters die deelnamen aan de sectievergadering van Zaterdagochtend, merkkelijk grooter.

Op deze vergadering behandelde Mr. H. Jacob, der balie van Antwerpen, het vraagstuk der zaakwaarnemers.

Spreker bestudeerde dit probleem onder twee aspecten. Ten eerste welke de houding moet zijn der rechtbanken tegenover de zaakwaarnemers. Ten tweede welke de houding moet zijn der balie op dit gebied.

De wettelijke regelen zijn onvoldoende; en wijziging in den zin van een volstrekt verbod van verschijning der zaakwaarnemers voor alle rechtbanken dringt zich op. In afwachting dienen de advocaten zich te verzetten tegen het aanvaarden der zaakwaarnemers door de rechtbanken. De tuchtraden dienen op dit gebied oplettend te zijn en desnoods in te grijpen.

De advocaat mag geen betrekking hebben met de zaakwaarnemers. Een te groote toegevendheid is doorgedrongen. De tuchtraden dienen de principes terug in herinnering te brengen. Daarna zou met strengheid moeten opgetreden worden.

Spreker onderzoekt de vraag of verzekeringsmaatschappijen die enkel de proceskosten dekken, geen zaakwaarneming doen. Zijn besluit is bevestigend. Spreker stelt daarna besluiten voor die na tusschenkomst van Mrs. Van Overbeke en Stockmans met een lichte bijvoeging worden aangenomen. Deze besluiten stemmen practisch overeen met deze die door de Fransche afdeeling den vorigen dag waren aangenomen. De tekst dezer besluiten is overgedrukt in het verslag der algemeene vergadering.

* * *

In de sectie der Franschspreekende advocaten kwam intusschen het onderwerp der associatie onder advocaten ter bespreking.

Mr. Baccara, loco Mr. Mayer, treedt als verslaggever op. Na bespreking wordt het besluit aangenomen dat nadien, bijna ongewijzigd, door de algemeene vergadering zal worden aangenomen.

Algemeene Vergadering

De vergadering wordt om 10 u. 30 geopend door Mr. H. Jaspar, voorzitter van het verbond; naast hem hebben plaats genomen Mrs. Janne, stafhouder van Verviers, Tielemans en Francq, onder-voorzitters van het verbond, Struye, algemeen secretaris en Voets, schatbewaarder.

Op het verhoog stippen wij aan H.H. Destexhe, procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Luik; Toussaint, voorzitter der rechtbank van eersten aanleg te Verviers; Martin, voorzitter der handelsrechtbank; de Winiwarter, procureur des Konings; talrijke vreemde afgevaardigden en de leden van den tuchtraad der balie van Verviers.

De zaal is dicht bezet; een groot aantal leden uit al de balies van het land zijn aanwezig. De afvaardiging der balie van Antwerpen is bijzonder belangrijk.

De openingsrede wordt uitgesproken door Mr. Janne. Deze onder alle oogpunten merkwaardige rede verschijnt in extenso in «Le Journal des Tribunaux».

Mr. Jaspar bedankt de balie van Verviers en haar stafhouder voor het hartelijk onthaal dat de congressisten te Verviers is te beurt gevallen; hij begroet de vertegenwoordigers der magistratuur en der vreemde balies. In het Nederlandsch sluit Mr. Tielemans zich bij de woorden van den voorzitter aan.

Mr. Struye brengt vervolgens zijn jaarlijksch verslag uit over de bedrijvigheid der Federatie. Twee gebeurtenissen worden door hem, hoofdzakelijk, besproken: de viering van het vijftigjarig bestaan der Federatie op 20 November 1936 in het Paleis der Academiën te Brussel en de herziening der statuten.

Deze herziening heeft scherpe kritiek uitgelokt. Ingevolge deze herziening namen een dertigtal leden ontslag, maar integendeel kwamen een honderdtal nieuwe leden bij, zoodat, nu voor de eerste maal sedert langen tijd, het aantal leden der Federatie merkkelijk aan 't klimmen is.

Spreker overloopt vervolgens de nieuwe standregelen en zich tot de Vlaamsche confraters der Vlaamsche balliën richtend:

«Ondanks den afstand zijt gij talrijk opgekomen om aan deze vergadering van Verviers deel te nemen.

Uwe tegenwoordigheid in het hartje van het Waalsche land bewijst — alhoewel zulks niet dien- de bewezen te worden — hoe ongegrond de vrees was van hen, die in onze reorganisatie het teeken gezien hebben van men weet niet welk Vlaamsch imperialisme.

Zooals ik zooveen aan onze Franschtalige confraters uitlegde, heeft het Verbond geen taalprogramma, en weigert het er een te hebben.

Dat zekere groepeerings van Vlaamsch- of Franschtalige advocaten of rechtsgeleerden op zich nemen een der beide kulturen meer in 't bijzonder uit te breiden, of zekere taalkundige doeleinden na te streven, dit is voorzeker wel hun recht, en, indien dit hunne overtuiging is, dan is dit ook hun plicht. Maar het Verbond, als zoodanig, wil vreemd blijven aan alle taalgeschillen. Het wil alle advocaten op het beroepsgebied vereenigen; dit zijn de belangen die gemeen zijn aan alle baliën. Van waar wij ook mogen komen, allen staan wij ten dienste van een en dezelfde taak: het recht; allen nemen wij ter harte mede te werken aan de harmonische en steeds toenemende ontwikkeling van het recht, en allen zijn wij verbonden door de banden der confraterniteit. Op dat gebied moet onze samenwerking onbeperkt, zonder voorbehoud zijn, en dan zal zij vruchten dragen.

Maar het Verbond heeft wel een taalregiem.

Het heeft verstaan dat het zich aan de nieuwe toestanden moest aanpassen. Met moed, en met een klaarheid waaraan gij niet ongevoelig zijt gebleven, heeft het zulks gedaan. Zijn wil is dat de Vlaamsche taal en de Vlaamsche rechtskundige cultuur in onze beroepsorganisatie de rechten en de plaats zouden bekleeden die hun toekomen.

Het is overtuigd dat het, met de medewerking van U allen, voor het hooger welzijn van de Balie en van het land nuttig werk zal kunnen verrichten.»

Gedurende het verlopen jaar heeft de Federatie zich toegelegd op de verwezenlijking der wenschen die door de vergadering van Leuven in 1936 waren gestemd. Spreker sluit met een hulde aan de in het jaar afgestorven leden van het verbond.

Mr. Voets, algemeen schatbewaarder, komt aan het woord en geeft lezing van de jaarlijksche rekening.

Verkiezing.

De vergadering stelt als ondervoorzitters aan Mrs. Jules Franck van Antwerpen en Heuze van Luik; als secretarissen, Mrs. Diercxsens en Van Hemelrijck voor de Vlaamsche sectie en Mrs. Favart en Van Camp voor de Fransche sectie. De algemeene raad wordt aangevuld door de benoeming der leden die reeds door de Vlaamsche sectie waren aangeduid; voor de Fransche sectie worden benoemd Mrs. Hamaide en Sasserath van Brussel, Bartholomé, Linon en Quoillin van Verviers, Demay van La Louvière.

Stemming der besluiten.

Nadat Mr. Favart namens de Fransche sectie en Mr. Van Hemelrijck namens de Vlaamsche sectie verslag hadden uitgebracht, de eerste in het Fransch, de tweede in 't Nederlandsch, over de besluiten van beide afdelingen en na een korte bespreking waaraan deelnamen Mrs. Bissot, Van

Overbeke, Bribosia en Van Dieren, legt de voorzitter volgende besluiten ter stemming die met eenparigheid van stemmen worden aangenomen.

I. — De Federatie der Belgische Advocaten drukt den wensch uit:

1° dat een wettelijken tekst, eenvoudig weg, aan alle personen, gekend als zaakwaarnemers, het recht ontzegge, als volmachtdrager, voor eender welke rechtbank te verschijnen;

2° dat de eerste voorzitters bij de Hoven van beroep en de voorzitters der rechtbanken van eersten aanleg, de toepasselijke wetsbepalingen aan vrederechters en magistraten der handelsrechtbanken in herinnering zouden brengen;

3° dat al de leden der Belgische balies volstrekt zouden weigeren zaakwaarnemers als tegenstrevers voor de rechtbanken te herkennen; dat zij desnoods besluiten in dien zin zouden nemen in afwachting dat een wet de zaakwaarnemers totaal voor de rechtbanken zal uitgeschakeld hebben;

4° dat de tuchtraden op uitdrukkelijke wijze de aandacht der advocaten zouden vestigen op het afkeurenswaardige van alle betrekking met zaakwaarnemers.

II. — Voor wat betreft de associatie onder advocaten, is de Federatie van meening dat, onder het toezicht der tuchtraden, de confraterneele samenwerking tusschen advocaten dient in de hand gewerkt en georganiseerd zonder dat deze samenwerking ooit buiten de regelen der orde moge gaan.

III. — Op voorstel van Mr. Demay, oud-stafhouder der balie van Bergen, neemt het verbond der advocaten, met eenparigheid van stemmen, volgenden wensch aan:

« Het verbond der Belgische Advocaten,

Overwegende dat sedert enkelen tijd er een strekking ontstaan is om sommige beroepsgroepeerings die in vorming zijn, met het woord «Orde» te betitelen;

Overwegende dat dergelijke neiging een misbruik daarstelt waarbij den waren zin en de traditioneele beteekenis van dit woord worden miskend;

Overwegende dat in zijn geschiedkundige draagwijdte het woord «Orde» slechts zekere gemeenschappen of genootschappen omvat die in dienst staan eener gedachte, zich toewijden aan de werking van het nationaal leven of aan een der staatsmachten die met dit leven in nauw verband staan;

Overwegende dat dit hoofdbegrip aan den grondslag ligt, onder andere, van de rechterlijke orde en van de orde der advocaten; deze laatste, in feite, slechts een noodzakelijke uiting zijnde, op haar eigen onafhankelijk, van den dienst der gerechtigheid;

Verzet zich tegen de toeëigening van het woord «orde» door beroepsgroepeerings die met de hier aangehaalde vereischten niets gemeens hebben;

Is van meening dat de toepassing van het woord «orde» aan dergelijke beroepsgroepeerings klaarblijkelijk een misbruik van dit woord is en bovendien, een eeuwenoud voorrecht krenkt;

Gelast het bestuur om bij de bevoegde overheden op te treden en hunne welwillende aandacht op dezen wensch te vestigen.

* * *

Onmiddellijk na de algemeen vergadering wordt aan de deelnemers een lunch aangeboden in de ruime zaal der handelsrechtbank van Verviers op de eerste verdieping van het gerechtshof. Tijdens deze maaltijd gaf Mr. Bonjean, deken der plaatselijke balie, een dichterlijke beschrijving der streek die in den namiddag zou worden bezocht.

En onder den plassenden regen trok de karavaan auto's en car's in de richting van Eupen. De gemoedelijkheid en de buitengewone gastvrijheid waarmee het stadsbestuur van Eupen de deelnemers wist te ontvangen is een blijvende herinnering van dit congres. In de keurig gesmukte zaal van het hotel Pauquet had de ontvangst plaats. Burgemeester Zimmermann verwelkomde en Mr. Jaspar antwoordde in het Duitsch. Het welbekend mannenkoor, het Dopplkwartett van Eupen, onder leiding van Mommer, zong op perfecte wijze enkele liederen. Hoezeer deze uitvoering in den smaak der toehoorders viel, bleek ten volle uit het geweldig applaus dat de zangers bij hun heengaan begroette.

Toen de karavaan te Malmedy aankwam was de zon er eindelijk doorgevochten en de spelende beiaard bracht de aankomenden onmiddellijk in de stemming die eigen is aan dat stadje. Op het stadhuis werd de congressisten den eerewijn aangeboden. Burgemeester Verson sprak een korte welkomrede uit.

Om 20 u. vonden de deelnemers mekaar terug in de salons van het Casino van Spa waar het banket plaats had dat aan de Federatie was aangeboden door de Stad.

De reeks tafelreden werd ingezet met een heildronk op Z. M. den Koning door stafhouder Janne. Opeenvolgend kwamen aan het woord graaf Adrien Van der Burch, commissaris des Konings voor de streek van Spa en Mr. Janne.

Mrs. Appleton, Decugis, Van Oppen, Komarnacki, vreemde afgevaardigden, bedankten de Federatie.

In een prachtige en welgevoelde slotrede huldigde Mr. Jaspar de waardigheid van de Orde der Advocaten. Hij stuurde een laatste woord van dank toe aan de balie van Verviers, in 't bijzonder aan haar stafhouder Mr. Janne en haar secretaris, Mr. Bartholomé.

In de meest confraterneele stemming gingen de congressisten uiteen.

RECHTSPRAAK

1

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 13 Juli 1937.

Voorzitter : M. Waleffe.
Advocaat-Generaal : Mr. Gesché.

GEBRUIK DER TALEN IN GERECHTSZAKEN. — ART. 23. — VEREISCHTEN.

Opdat art. 23 der wet op het gebruik der talen in gerechtszaken zou kunnen toegepast worden is het op straf van nietigheid vereischt dat de Rechtbank in het vonnis vermeldt dat haar leden een voldoende kennis hebben van de taal waarvan het gebruik door de vervolgte partij wordt aangevraagd.

Het enkel invoeren der wettelijke bepaling is onvoldoende.

Platteau t/ Delclevé.

Het Hof,

Gehoord Heer Raadsheer Louveaux in zijn verslag, en op de conclusiën van den Heer Gesché, Eersten Advocaat Generaal ;

Overwegende dat twee voorzieningen, van denzelfden eischer vóór het Hof aanhangig werden gemaakt, de eerste opgesteld in hoedanigheid van betichte en verweerder tegen de burgerlijke vordering van Delclevé en de tweede in hoedanigheid van burgerlijke partij tegen zijn medebetichte ; dat

deze voorzieningen samenhangend zijn en dienen samengevoegd ;

Omtrent het middel : schending van art. 2, 12, 23, 34, 35, 36, 37 en 40 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, doordat het bestreden vonnis, verklaard hebbende voor wat het gebruik der talen betreft, toepassing te doen van art. 23 van voornoemde wet, verzuimd heeft, op uitdrukkelijke wijze, vast te stellen, enerzijds dat de betichten gevraagd hebben dat de rechtspleging in 't Fransch zou geschieden, en, anderzijds, dat de rechtbank een toereikende kennis bezit van de taal door hen gevraagd ;

Overwegende dat uit het zittingsblad der politierechtbank te Moeskroen, van 7 April 1936, blijkt, dat de betichten, gedaagd vóór een rechtbank waarvan de voertaal het Nederlandsch is, gevraagd hebben dat de rechtspleging in 't Fransch zou geschieden, waarvan de Rechtbank hun akte heeft verleend ;

Overwegende dat, terwijl de politierechter op deze vraag ingaat, enkel door de artikels 55 en 56 der wet van 15 Juni 1935 aan te halen tusschen de wetsbepalingen welke hij verklaart toe te passen, en welke nochtans vreemd zijn aan de zaak, de rechter in beroep, integendeel, art. 23 van voornoemde wet inroept doch zonder te verklaren dat hij een toereikende kennis bezit der Fransche taal, dat het enkel invoeren dezer wetsbepaling geen gevolg heeft ;

Dat het middel dus gegrond is ;

Overwegende dat, bij afwezigheid van voorziening van het Openbaar Ministerie, voor wat Delclevé betreft, de openbare vordering tegen dezen laatste vervallen is, en dat de voorziening der burgerlijke partij slechts de burgerlijke belangen kan betreffen ;

Om deze beweegredenen,

Voegt de voorzieningen samen en verbreekt de bestreden beslissing voor wat Platteau aangaat en voor wat Delclevé aangaat doch in zoover slechts ze uitspraak doet over de burgerlijke belangen van eischer ;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers der Rechtbank te Kortrijk, en dat melding ervan zal gemaakt worden in den rand van de gedeeltelijk vernietigde beslissing ; kosten ten laste van Delclevé, burgerlijke partij in de eerste zaak en verweerder in de tweede ;

Verzendt de zaken alzo omschreven voor de Rechtbank te Yperen.

2

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 17 Juli 1937.

Voorzitter : M. Waleffe.

Op. Min. : M. L. Cornil.

STRAFVORDERING. — KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING. — TOT ZICH TREKKING DER ZAAK. — ART. 215 WETBOEK VAN STRAFVORDERING.

RECHTEN DER VERDEDIGING. — SCHENDING. — VOORWAARDEN.

Wanneer de Kamer van Inbeschuldigingstelling een beschikking van de Raadkamer vernietigt wegens schending der rechten van de verdediging omdat de bundel niet gedurende den wettelijken termijn ter beschikking is gesteld geworden van den raadsman van betichte, is deze kamer toch gerechtigd de zaak tot zich te trekken en ingevolge art. 215 van het Wetboek van Strafvordering uitspraak te doen over de voorloopige hechtenis.

Zelfs wanneer vaststaat dat de strafrechterlijke bundel niet gedurende twee dagen ter beschikking is geweest van den raadsman van betichte vóór de debatten der Kamer van Inbeschuldigingstelling, is er geen schending geweest der rechten van de verdediging wanneer betichte voor de Kamer van Inbeschuldigingstelling verschijnt bijgestaan door zijn raadsman die er besluiten neemt zonder het minste protest aan te tekenen tegen de rechtspleging gevolgd door de Kamer van Inbeschuldigingstelling.

Ponthot t/ O. M.

Het Hof :

Gehoord heer raadsheer Bail in zijn verslag, en op de conclusiën van den heer Léon Cornil, advocaat-generaal ;

Overwegende dat de drie voorzieningen, op 2 Juni 1937, door eischer tegen arresten van de Kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep

te Luik, ingesteld, samenhangend zijn en dat ze dienen samengevoegd ;

Omtrent de voorziening gericht tegen het arrest van 27 April 1937, dat de voorloopige hechtenis van eischer heeft gehandhaafd ;

Overwegende dat uit de stukken niet blijkt dat een arrest op dien datum, op de voorloopige hechtenis van eischer zou gevelde geweest zijn, dat, ten andere, een voorziening van 2 Juni tegen een arrest van 27 April, dat de voorloopige hechtenis zou hebben gehandhaafd, laattijdig zou zijn, om ingediend te zijn geweest na het verstrijken van den termijn van drie dagen, door art. 373 van het Wetboek van Strafvordering bepaald zonder dat eischer zich kan beroepen op het gebrek van beteekening van het arrest ;

Omtrent de voorziening, gericht tegen het arrest van 1 Juni 1937, dat de inobservatiestelling van eischer heeft verlengd ;

Omtrent het middel, afgeleid uit het feit dat het arrest verklaart zich te steunen op de beweegredenen van het requisitorium van den Procureur-Generaal, alswanneer de eenige beweegreden van dat requisitorium art. 95 der Grondwet miskent, dat aan het Hof van Verbreking ontzegt kennis te nemen van den grond der zaken, en een valsheid uitmaakt ;

Overwegende dat het arrest om de verlenging der inobservatiestelling te rechtvaardigen naar het requisitorium van den Procureur-Generaal verwijst en vaststelt « dat de deskundigen door den heer onderzoeksrechter te Marche aangesteld, tot op heden hun zending niet hebben kunnen volbrengen, om reden van overmaking van den bundel aan het Hof van Verbreking, en dat, opdat de observatie degelijk weze, er aanleiding bestaat de verlenging te bevelen van de beschikking van 10 April 1937 door het onmiddellijk plaatsnemen van betichte in een psychiatrische afdeling » ;

Overwegende dat, indien de bundel is moeten overgemaakt worden aan het Hof van Verbreking, het geenszins was opdat deze van den grond der zaak zou kennis nemen, maar, omdat, de voorziening van eischer tegen het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling van 27 April 1937, dat de inobservatiestelling had bevolen, voor het Hof van Verbreking aanhangig was, en opdat het zou uitspraak doen over de wettigheid van dezen maatregel, wat het, bij arrest van 14 Juni 1937, heeft gedaan ;

Overwegende dat eischer beweert dat de deskundigen, op den datum waarop de Kamer van Inbeschuldigingstelling uitspraak heeft gedaan, door den onderzoeksrechter nog niet waren aangesteld geweest ;

Overwegende dat deze bewering indruischt tegen de soevereine vaststelling van het bestreden arrest, zonder dat eischer dit arrest, in den vorm door de wet voorgeschreven, valsch bewere ;

Omtrent de voorziening, gericht tegen het arrest van 1 Juni 1937, dat de voorloopige hechtenis van eischer heeft gehandhaafd ;

Omtrent het middel : schending van art. 215 van

het Wetboek van Strafvordering en 5 der wet van 20 April 1874, dit laatste aangevuld door art. 1 der wet van 23 Oogst 1919, door dat het Hof, na de beschikking der Raadkamer niet te hebben verklaard, ten onrechte, de zaak tot zich heeft getrokken, terwijl het, de nietigheid, die de rechtspleging ongeldig maakt, laat bestaan;

Overwegende dat, vaststellende dat het, noch uit de bewoordingen van de beschikking, noch uit de stukken der rechtsplegingen bleek, dat de bundel gedurende twee dagen, ter beschikking van den Raadsman van betichte zou geweest zijn, voor de debatten in de Raadkamer over het handhaven van de voorloopige hechtenis, bij het verstrijken der tweede maand de Kamer van Inbeschuldigingstelling, wettelijk de beschikking der Raadkamer, hoofdens schending der rechten van de verdediging, heeft vernietigd;

Overwegende dat ze alsdan verplicht was, over den grond uitspraak te doen, en dat wegens de algemeene en gebiedende bepaling van art. 215 van het Wetboek van Strafvordering welke zoowel in zake beslissing over de voorloopige hechtenis, als in zake beslissing over den grond van toepassing is;

Overwegende dat de bundel bewijst dat de raadsman van betichte bij aangeteekend schrijven, op 22 Mei 1937 verzonden, verwittigd is geweest, dat de debatten in de kamer van inbeschuldigingstelling op 25sten zouden plaats hebben;

Overwegende dat, noch een stuk der rechtspleging, noch een melding in het arrest, uitdrukkelijk zegt dat de bundel gedurende twee dagen, voor de debatten, op de griffie, ter beschikking van den Advocaat is gesteld geweest;

Maar overwegende dat, na dat de zaak van 25en op 27en was verschoven geweest, op vraag van betichte, deze op 27sten, verschenen is, bijgestaan door zijn raadsman; dat op deze zitting van 27sten conclusiën werden neergelegd waarin eischer van het niet mededeelen van den bundel in eersten aanleg melding maakt, zonder het minste protest aan te tekenen tegen de rechtspleging in beroep gevolgd;

Dat men daaruit moet afleiden dat betichte, door zich alzoo voor de Kamer van Inbeschuldigingstelling te verdedigen alsdan geoordeeld heeft dat zijn bundel, aan zijn raadsman voorafgaandelijk aan de debatten voor deze rechtsmacht, voldoende was medegedeeld geweest;

Dat eischer, dus geen reden heeft om voor het Hof van Verbreking een zoogezegde schending van de rechten der verdediging in te roepen, welke niet begaan is geweest, zooals blijkt uit zijn houding voor het Hof van Beroep;

Overwegende dat het middel dus in rechte mist, voor zoover het de schending van art. 215 van het Wetboek van Strafvordering inroept, dat het in feite mist voor zoover het de schending van art. 5 der wet van 20 April 1874, aangevuld door art. 1 der wet van 23 Oogst 1919, inroept;

En overwegende dat, omtrent de laatste twee voorzieningen, de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd, en dat de beslissingen, voor geen enkele

onwettigheid, die voor eischer een bezwaar zou medebrengen vatbaar zijn;

Om deze beweegredenen :

Voegt de drie voorzieningen samen, verwerpt ze en verwijst eischer in de kosten.

3

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer. — Arresten van 26 Mei en 7 Juli 1937.

Voorzitter : M. Bilaut.

Raadsheeren : M.M. Heyse en De Landtsheer.

Advocaat-generaal : M. Leperre.

Pl. : Mrs Lilar, Rolin en Van de Vorst.

I. ZEERECHT. — BEWAREND BESLAG OP SCHEPEN. — BEVOEGDHEID VAN DEN VOORZITTER DER RECHTBANK VAN KOOPHANDEL.

II. INTERNATIONAAL RECHT. — ONDERWERPING VAN EEN SOUVEREINE STAAT AAN EEN VREEMDE RECHTSMACHT. (Vrijdom van gerechtigheid en vrijdom van ten uitvoerlegging.)

I. Ingevolge de bepalingen der wet van 4 September 1908 is de Voorzitter der Rechtbank van Koophandel bevoegd om een bewarend beslag op schepen toe te laten wanneer de betwisting als voorwerp heeft een daad van koophandel, ten opzichte van den verweerder.

De Voorzitter der Handelsrechtbank is onbevoegd dergelijk bewarend beslag toe te laten wanneer bevestigd wordt dat degene die bevel voert over het schip dit door diefstal in zijn bezit heeft gekregen. De kapitein van een schip is geen handelaar en is voor zijn persoonlijke daden niet aan de rechtspraak van de Rechtbank van Koophandel onderworpen.

II. Ingevolge het beginsel van onafhankelijkheid der staten kan een soevereine staat niet aan een vreemde rechtsmacht onderworpen worden (vrijdom van gerechtigheid) evenmin is een ten uitvoerlegging in België ten laste van een andere soevereine staat onmogelijk (vrijdom van ten uitvoerlegging).

Urrutia en Amallobieta t/ Martiarena.

ADVIES VAN DEN HEER ADVOCaat-GENERAAL LEPPERRE

Op 19 October 1936 werd aan den Heer Voorzitter der Rechtbank van Koophandel te Antwerpen een verzoekschrift aangeboden door Angel Martiarena, reeder van Spaansche nationaliteit, wonende en gehuisvest te Sint Sebastiaan, Spanje.

Vertooger vroeg de toelating bewarend beslag te mogen leggen op twee zeeschepen « Alkari » en « Lagundu » genaamd, die hij beweerde hem tijdens den burgeroorlog in Spanje ontstolen te zijn geweest en die hij in de haven te Antwerpen had aangetroffen in het bezit van kapiteins Urrutia en Amallobieta.

Bij bevel van zelfden datum, op het rekest zelf geschreven werd de gevraagde toelating verleend mits borgstelling van 3.000 fr. en denzelfden dag werden beide schepen ten laste van Urrutia en Amallobieta in bewarend beslag genomen.

Bij exploit in dato 23 October 1936 daagden beide beslagene Angel Martiarena voor den Heer Voorzitter der Rechtbank van Koophandel, zetelende in kortge-

ding, ten einde het bevel van machtiging tot bewarende inbeslagneming te zien intrekken.

Verzoekers beweerden dat, op voet van art. 1 der wet van 4 September 1908, de voorzitter der rechtbank van Koophandel onbevoegd was om het bestreden bevel te verleenen daar geen handelsverplichting in hun hoofde was aangehaald geworden.

Bij bevel in kortgeding, in dato 27 October 1936, verklaarde de voorzitter der rechtbank van Koophandel zich bevoegd en wees den ingestelden eisch af als niet ontvankelijk.

Bij akte in dato 10 November 1936 teekende Urrutia en Amallobieta beroep aan tegen deze beslissing.

In tusschentijd, 't zij bij exploit van 20 October 1936, had Martiarena een vordering ten gronde ingesteld voor de rechtbank van Eersten Aanleg te Antwerpen, om zijn eigendomsrecht op de schepen, die hij beweerde hem onvreemd te zijn geweest, te doen erkennen.

Bij vonnis in dato 18 Februari 1937 werd de eisch ongegrond verklaard en werd door de rechtbank bevolen dat aanlegger terug in het bezit zou gesteld worden van de schepen «Alkari» en «Lagundu» welke verweerders veroordeeld werden te ontruimen en ter vrije beschikking van den eigenaar te stellen.

Het vonnis werd uitvoerbaar bij voorbaat verklaard, niettegenstaande verzet of beroep en zonder borgstelling.

Bij akte in dato 24 Februari 1937, stelden verweerders beroep in tegen dit vonnis.

Beide beroepen werden ten nuttigen tijde ingesteld en zijn als dusdanig regelmatig en ontvankelijk.

Bij verzoekschrift van 5 Maart 1937, aan het Hof van Beroep gericht, vroeg de genaamde Jose Amallobieta als tusschenkomende partij toegelaten te worden om de stelling van Enrique Urdutia en Santos Amallobieta te steunen.

Alhoewel tusschen de twee bestreden beslissingen een nauw verband bestaat, is het nochtans noodig deze afzonderlijk te bespreken, want in elk der gevallen worden uiteenlopende middelen opgeworpen.

I. — Bevel van den Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel, zetelende in kortgeding, in dato 27 October 1936.

Zoals ik het u reeds deed opmerken, was de vordering door beroepers ingesteld tot intrekking van het bevel van machtiging tot bewarend beslag gesteund op de onbevoegdheid van den voorzitter der rechtbank van Koophandel om dergelijk bevel te verleenen.

De grondslag van deze betwisting bevindt zich in art. 1 van de wet van 4 September 1908 betreffende de beslaglegging op schepen.

Luidens deze beschikking is de voorzitter der rechtbank van Eersten Aanleg gerechtigd machtiging te verleenen tot bewarend beslag op schepen en vaartuigen die zich binnen zijn rechtsgebied bevinden.

De toelating wordt verleend door den voorzitter van de rechtbank van Koophandel, zegt het artikel, wanneer de betwisting een handelsdaad in hoofde van den verweerder tot voorwerp heeft.

Beroepers brengen in dat er in het verzoekschrift van Martiarena geen spraak is van «handelsverplichtingen» maar wel van diefte en dat derhalve alléén de voorzitter der rechtbank van Eersten Aanleg bevoegd was om aan het rekwest het noodige gevolg te geven.

Ik ben de meening toegedaan dat deze uitneming van onbevoegdheid gegrond is.

Inderdaad wat beweert Martiarena in zijn verzoekschrift van 19 October ?

Woordelijk het volgende : «Dat tijdens den burgeroorlog in Spanje zijn schepen hem **ontstolen** zijn geworden en dat zij zich thans bevinden te Antwerpen. Dat hij zinnens is een geding in te spannen om terug in het bezit gesteld te worden van zijn eigendom».

En dit standpunt wordt bekrachtigd door de bewoordingen van het exploit ten gronde waarin wij lezen : «dat gedurende de tegenwoordige burgeroorlog in Spanje, zekere genaamde Urrutia en Amallobieta tijdens de roode overheersching te San Sebastian, *zich meester hebben gemaakt* van voormelde twee schepen en dat ze met hun **buit** naar België zijn gevluht... dat verzoeker het recht heeft van zijn eigendomsrecht te doen erkennen en de teruggave van zijn **gestolene** schepen te eischen».

De vordering is dus uitdrukkelijk gesteund op een bedrieglijke ontvreemding die een strafrechterlijk misdrijf uitmaakt en ik vraag mij te vergeefs af welke handelsdaad de aangevoerde feiten zouden kunnen bevatten.

Beroeper beweert weliswaar :

1°) dat de bedeelde ontvreemding een handelsmisdrijf is omdat de schepen door beroepers werden gestolen om er handel mede te drijven.

2°) dat, in den grond, de ingestelde vordering voor doel had beroepers, die in feite het bevel over de schepen voerden en dus als kapiteins moesten beschouwd worden, uit de schepen te verwijderen en dat diensvolgens de betwisting plaats greep tusschen de eigenaar van de schepen en de bevelhebbers hetgeen een handelszaak is.

Wat het eerste middel betreft, dit berust naar mijn meening op een rechtsdwaling.

Het kan inderdaad niet met ernst beweerd worden dat de bestemming die een ontvreemder aan het gestolen goed geeft, het karakter van de door hem gestelde daad wijzigt.

Om een «handelsdelikt» uit te maken, moet de onrechtmatige daad **zelf** een inbreuk op handelsverplichtingen daarstellen of ingegeven zijn door winstbejag, hetgeen niet het geval is bij diefstal (Rép. Prat. Dr. Belge - verbo «Commerce Commercant» nrs 375,376).

Trouwens, opdat de voorzitter der rechtbank van Koophandel bevoegd weze om de machtiging tot bewarend beslag te verleenen, is het niet voldoende dat de handeling door den verweerder verricht eenvoudig het karakter van een handelsdaad hebbe, de betwisting ten gronde zelf moet onder de bevoegdheid van de rechtbank van Koophandel vallen.

Dit spruit ten stelligste uit de voorbereidende werken en besprekingen van de wet van 1908;

Het oorspronkelijk wetsvoorstel gaf enkel bevoegdheid aan den voorzitter der rechtbank van Eersten Aanleg en het is slechts tijdens de bespreking en op aandringen van zekere volksvertegenwoordigers dat ten slotte aangenomen werd dat de voorzitter der rechtbank van Koophandel ook bevoegd zou zijn om een bewarend beslag toe te laten, maar dit onder uitdrukkelijke voorwaarde dat de grond zelf der zaak tot de bevoegdheid der Koophandelrechtbank behoore (Ann. Parl. Ses. Extraordin. 1908- CH. des Rép. blz. 433 en 545).

Wat het tweede middel betreft :

Het is volkomen uitgesloten dat in den geest van beroepene de betwisting zich voordeed tusschen een «reeder» en «scheepskapiteins» die hij op voet van art.

99 der wet van 5 Juni 1928 altijd het recht zou hebben door te zenden.

Inderdaad art. 99 vindt zijn grondslag in het dienstcontract en niet in een feitelijke bezitneming en het is juist de hoedanigheid van «kapitein» in hoofde van beroepers die door Martiarena betwist wordt.

Ten anderen is een scheepsbevelhebber geen handelaar; wel is waar kan hij voor rekening van den reeder handelsdaden verrichten maar dan treedt hij op als lasthebber en niet in eigen naam. (Rép. Prat. Dr. Belge V° Navire - Navigation, nr 375).

Trouwens is het afdanken van een kapitein geen handelsbetwisting in hoofde van dezen laatste en, zooals reeds gezegd, moet luidens art. 1 der wet van 4 September 1908 het voorwerp der betwisting een handelsdaad zijn in hoofde van den verweerder om onder de bevoegdheid te vallen van den voorzitter der rechtbank van Koophandel.

Ik ben dus de meening toegedaan dat de voorzitter der rechtbank van Koophandel volstrekt onbevoegd was om aan Martiarena machtiging te verleen en de bewuste schepen aan de ketting te leggen, bij zijn beslissing in kortgeding had hij dus het onwettig verleend bevel van 19 October moeten intrekken.

Volledigheidshalve dient een woord gezegd over de beweerde niet ontvankelijkheid van den eisch tot ontheffing.

Luidens het bestreden bevel dat de stelling van Martiarena aanneemt, zouden Urrutia en Amallobieta niet ontvankelijk zijn een eisch in te stellen om de ontheffing te vorderen van een bevel dat een bewarend beslag ten hunnen laste heeft toegelaten, dit om rede dat ze niet bewijzen de hoedanigheid van kapitein te hebben.

Op voet van dergelijke rechtspraak zou aan een beslagene het recht kunnen ontnomen worden een onrechtmatige inbeslagneming te doen opheffen alhoewel art. 1 laatste alinea van de wet van 4 September 1908 dit recht formeel toekent.

De eerste rechter verliest uit het oog dat dergelijke vereischte in de wet niet geschreven staat en dat door voornoemd art. 1 de betwisting in kortgeding toegelaten is aan «de partijen» welke die ook weze; diensvolgens is de beslagene in zijn enkele hoedanigheid van «beslagene» zonder meer bevoegd om zich in rechte tegen het bewarend beslag te verzetten.

De oorspronkelijke tekst van art. 1 was overigens de volgende: «Door het bevel wordt aan den beslagene het recht voorbehouden zijn verhaal te nemen ter terechtzitting in kortgeding om de machtiging tot inbeslagneming te zien intrekken of de borgsom te doen vermeerderen». (Ann. Parl. - Sess. Extraord. 1908 - Ch. des Rép. blz. 434).

Het vervangen van de woorden «den beslagene» door de uitdrukking «de partijen» heeft zeker niet voor doel gehad het recht van den beslagene te ontzenuwen of de draagkracht van bedoelde beschikking te wijzigen.

Ten anderen heeft de rechter in kortgeding ook geen rekening gehouden met art. 1 - 3 der wet van 5 Juni 1928 volgens hetwelk als kapitein moet beschouwd worden, benevens deze die als dusdanig is aangesteld, ook deze die in feite het bevel over het schip voert, hetgeen, volgens de stelling van beroepene zelf, hier het geval is.

Daaruit volgt, dat zonder na te gaan ten welken titel de beroepers het bevel uitoefenden op de bedoelde schepen, (hetgeen wij bij de bespreking van het vonnis ten gronde zullen doen) het redelijkerwijze niet kan betwist worden dat zij het recht hadden de vordering tot ontheffing in te stellen en dat hun eisch derhalve ontvankelijk was.

Ik besluit tot het te niet doen van het bestreden bevel en tot het intrekken van het bewarend beslag wegens de onbevoegdheid van den voorzitter der rechtbank van Koophandel om dergelijk beslag in zake toe te staan.

II. — *Vonnis ten gronde van de Rechtbank van Eersten Aanleg, in dato 18 Februari 1937.*

Na de machtiging bekomen te hebben de schepen «Lagundu» en «Alkari» aan de ketting te leggen, heeft Martiarena reeds 's anderendaags zijn eisch ten gronde ingeleid.

Voorzichtigheidshalve heeft hij zich ditmaal tot de burgerlijke rechtbank gewend.

Zooals ik het u reeds herinnerde beweerde hij in zijn inleidende dagvaarding dat beide schepen hem te San Sebastiaan ontstolen werden en vroeg om in zijn eigendomsrecht hersteld te worden.

Verweerders hebben daarop geantwoord dat er geen spraak kon zijn van ontvreemding, want dat beide schepen op 2 September 1936 door de plaatselijke overheid van Passages, in opdracht der wettelijke regeering in Spanje, gerekwierd werden om tijdelijk bij te dragen tot de verdediging van het land,

dat zij, verweerders, dus aangestelden waren der Spaansche Regeering in wier bezit de schepen zich bij regelmatige rekvisitie bevonden,

dat derhalve de eisch van Martiarena niet ontvankelijk was daar hij in feite strekte tot het vernietigen van een maatregel door de Spaansche Regeering in Spanje genomen en dat de Belgische rechtbanken niet bevoegd waren om dergelijke vraag tegenover een vreemde mogendheid in te willigen.

De rechtbank van eersten aanleg, ingaande op de stelling van den eischer, die de aangevoerde opeischings bewistte, meende gerechtigd te zijn na te gaan of de ingeroepen rekvisitie op regelmatige wijze geschied was.

Na een breedvoerige uiteenzetting der Spaansche wetgeving en na in het licht van deze wetgeving de omstandigheden en voorwaarden in dewelke de beweerde opeischings gebeurde te hebben onderzocht, kwam de eerste rechter tot het besluit dat de rekvisitie op wederrechtelijke wijze en buiten de inachtneming van de pleegvormen der Spaansche wet plaats greep en dat diensvolgens de verweerders hun recht van tegenwoordigheid op de schepen van aanlegger niet bewezen en derhalve deze moesten ontruimen en ter beschikking stellen van Martiarena.

Alvorens tot de bespreking van het vonnis over te gaan, dient vastgesteld dat, welke ook de meening der partijen weze betreffende de gebeurtenissen die zich in Spanje voordoen, de eenige wettelijke Spaansche Regeering thans deze is wier gezant zich te Brussel en wier aangestelden beroepers beweren te zijn; uitdrukkingen zooals «roode overheersching» door beroepene gebruikt en «politieke partij» of «politieke vereeniging» in het vonnis geschreven, komen dus als volstrekt ongepast voor.

Wat nu de betwisting ten gronde betreft, deze schijnt mij niet zoo ingewikkeld als de oorspronkelijke aanlegger en met hem de eerste rechter het meenen.

Inderdaad hoe doet de zaak zich voor?

Een Spaansch onderdaan, Martiarena, die zich in Spanje bevond op het oogenblik dat twee zijner schepen onder bevel van een door hem aangestelde kapitein, Jose Amallobieta, de Spaansche kust verlieten, vindt deze schepen terug te Antwerpen in het bezit van twee andere Spaansche onderdanen, de beroepers Urrutia en Santos Amallobieta.

Hij beweert dat de schepen hem ontstolen werden en vraagt in zijn eigendomsrecht hersteld te worden.

Als antwoord op deze vordering brengen beroepers in dat de schepen door de Spaansche Regeering, in Spanje, op 2 September 1936 gerekwireerd werden,

dat de vaartuigen onder bevel van Jose Amallobieta naar Antwerpen kwamen,

dat te Antwerpen Jose Amallobieta van de Spaansche overheid, bij monde van den Consul Generaal, ontslag bekwam,

dat zij, beide verweerders, op 6 September 1936 door dezelfde Spaansche overheid als bevelhebbers der bedoelde schepen regelmatig werden aangesteld.

Tat staving van deze bewering worden door beroepers de volgende bescheiden voorgelegd :

1°) een bewijs van opeiseling in de Spaansche taal, waarvan de Fransche vertaling echt verklaard door den Consul Generaal van Spanje te Antwerpen als volgt luidt : «Les chalutiers «Alkari» et «Lagundu» de Passages, propriété de Angel Martiarena, sont réquisitionnés pour le service de défense attribué aux milices Basques d'Azpeita — en foi de quoi il est délivré la présente à St. Sebastien, le 2 septembre 1936»; dit bescheid draagt drie handteekeningen, een namens het «Bestuur van de Junta van Guipuzcoa», een voor de «Frente Popular» te Guipuzcoa en een voor het «Krijgsbevelhebberschap».

2°) een telegram in dato 22 October 1936 uitgaande van den Minister van Buitenlandsche Zaken te Madrid waarbij bevestigd wordt dat bedoelde schepen door de Spaansche overheid wel degelijk gerekwireerd werden,

3°) een brief uitgaande van het Spaansch Gezantschap te Brussel in dato 24 October 1936 waarbij verklaard wordt dat de Minister van Buitenlandsche Zaken te Madrid werkelijk genoemde telegram opstuurde,

4°) een getuigschrift van den Consul Generaal van Spanje te Antwerpen waarbij deze bevestigt dat hij Santos Amallobieta aangesteld heeft als kapitein van het schip «Alkari» en dat hij Enrique Urrutia met het bevel van het schip «Lagundu» gelastte.

De echtheid van deze officieele bescheiden kan niet in twijfel getrokken worden en het is ongerijmd te houden staan dat deze stukken, namelijk het rekwisitiebewijs, na de inbeslagneming van 19 October 1936 vervaardigd werden om het standpunt der beroepers te staven.

Inderdaad in een brief, op 24 September 1936 door den Zaakgelastigden van Spanje te Brussel aan den Minister van Buitenlandsche Zaken van België gericht, staat reeds geschreven «que les bateaux en question, sont affectés au service du ravitaillement de Bilbao aux ordres de la Junta de défense de cette ville».

Het schijnt mij dus vast te staan dat beide schepen thans in het bezit zijn van de Spaansche Regeering en dat beroepers werkelijk de aangestelden zijn van deze vreemde mogendheid.

Daaruit volgt dat het geding zich voordoet tusschen een Spaansche onderdaan en de Spaansche Staat, wegens een betwist recht op twee schepen, die door de Spaansche Regeering, in Spaansche wateren in bezit werden genomen.

Hier stelt zich de vraag in welke mate de Belgische rechter bevoegd is om een dergelijk geding te beslechten.

Alhoewel beroepene dit afstrijdt, mag gezegd worden dat thans door de rechtspraak van alle landen aangenomen wordt dat een Staat tegen zijn wil niet kan onderworpen worden aan het toezicht van de rechterlijke overheid van een ander land.

Het volkenrecht is hoofdzakelijk gesteund op de gewoonte; behalve bijzondere verdragen tusschen zekere landen onderling gesloten bestaat er geen geschreven recht die de verhoudingen tusschen de Staten regelt.

Steunende op een beginsel van wederkeerigheid en gelijkheid, wederzijdsche onafhankelijkheid van zelfbestuur, alsmede op een verplichting van hoffelijkheid jegens elkander, ontzeggen de Staten zich het recht elkaar te beoordeelen.

«Cette égalité juridique, schrijft Fauchille (Dr. Int. Privé B. I. blz. 461) est un véritable droit pour les Etats.... l'égalité pour les Etats est le droit d'exiger qu'aucun autre Etat ne s'arroge dans les rapports mutuels des droits plus étendus que ceux dont ils jouissent eux-mêmes».

Verschil van meening bestaat weliswaar tusschen de rechtschrijvers, doch slechts alleen nopens de uitgestrektheid van de immuniteit die door een land aan een ander land moet toegerekend worden.

Een Staat kan inderdaad handelen als openbare macht en kan ook daden van louter beheer verrichten.

Rechtschrijvers zooals : Nys (Le Droit International B. II. blz. 340) Pouillet (Manuel de Dr. Int. Priv. Belge, blz. 199) de Cuvelier (De l'incompétence des tribunaux à l'égard des Etats étrangers, Rev. Dr. Int. Priv. 1888 blz. 109) Pillet (Traité de Dr. Int. Priv. B. I. blz. 279) Niboyet et Pillet (Dr. Int. Priv. blz. 763) de Louter (Het Stellig Volkenrecht B. I. blz. 246) en menig andere, maken geen verschil tusschen de hoedanigheid in dewelke de vreemde Staat optreedt en huldigen het beginsel der volstrekte onbevoegdheid, onverschillig of de vreemde Staat handelende «jure gestionis» of «jure imperii».

Andere rechtschrijvers zooals : Laurent (Dr. Int. B. III. blz. 38) De Paep (Etudes sur la compétence civile à l'égard des Etats étrangers - Etude I) De Vischer (Les gouvernements étrangers en justice - Rev. Dr. Int. 1922 blz. 149 en v.) Rolin (Principes de Dr. Int. Priv. B. I. blz. 212) Weiss (Traité de Dr. Int. Priv. B. V. blz. 94) Merignhac (Traité de Dr. Int. Publ. B. I. blz. 262) Surville (Cours élémentaire de Dr. Int. Priv. 1929 blz. 378) en anderen, verdedigden de stelling dat, als wanneer een vreemde Staat handelingen van beheer of handelsdaden verricht, deze wel onder de bevoegdheid vallen van de rechtbanken bij dewelke gedingen dienaangaande aanhangig zijn gemaakt.

Wat er ook van zij, deze betwisting mag hier als zonder belang beschouwd worden, want het kan, naar mijn meening, niet in twijfel getrokken worden dat de Spaansche Regeering optrad als publieke macht wanneer zij de bedoelde schepen rekwireerde.

Inderdaad de opeischingen door de bevoegde overheid gedaan zijn daden van openbaar gezag bestaande in het overbrengen in handen van den Staat van de zaken die noodig zijn tot de behoeften van het leger en dit onafhankelijk van alle toestemming of alle voorafgaande vergoeding, Erera - Traité de Dr. Publ. Belge blz 403 Fuzier-Herman. Répert. v° «Réquisitions militaires nr 1 en 2; Rép. de la Jur. Belge v° «guerre n° 157».

Eens dat het nu vaststaat dat de Spaansche Regeering, handelende in hoedanigheid van publieke macht, op haar eigen grondgebied goederen van haar eigen onderdanen bij opeiseling in bezit nam, mag men, met een indrukwekkende rechtspraak, beweren dat de Belgische rechtbanken onbevoegd zijn om betwistingen tot dewelke dergelijke rekwisitie aanleiding geven te beslechten.

(Zie benevens de beslissingen door de partijen zelf aangeduid):

Verbreking Italië, 18 Januari 1933 - Clunet 1934 blz. 198. Verbreking Frankrijk, 24 October 1932 - Clunet 1933 blz. 644. Hooge Raad Weenen, 22 Januari 1935 - Clunet 1936 blz. 438. Hooge Raad Weenen, 11 November 1928 - Clunet 1929 blz. 458. Verbreking Frankrijk, 23 Januari 1933 - Clunet 1934 blz. 66. Hof Beroep Londen, 17 Juli 1924 - Clunet 1927 blz. 1139. Reichsgericht Berlijn, 5 Decemb. 1908 - Rév. Dr. Int. Pr. 1908 blz. 61. Hof Beroep Athene, 1932 n° 818 - Clunet 1937 blz. 160. Federaal of Zwitserland, 13 Maart 1918. Rév. Dr. int. priv. 1919 blz. 172. Hof Ber. Aix, 30 Dec. 1920, Gaz. du Pol. 1930, I, 245. Hof Beroep Shanghai, 6 Decemb. 1920 - Clunet 1921 blz. 632. Rechtbank Alexandrie, 14 Januari 1932 - Clunet 1931 blz. 195. Rechtbank Seine, 30 December 1930 - Clunet 1931 blz. 1040. Rechtbank Seine, 14 November 1934 - Clunet 1935 blz. 623. Beroep Brussel, 27 Juni 1921 - B. J. 1922, kol. 210. Beroep Brussel, 24 Mei 1933 - Pas. 1933, II. 197.

In dit laatste arrest, gevelde onder voorzitterschap van den Heer Bilaut, voorzitter van deze kamer, leest men letterlijk: «qu'il faut en décider ainsi d'après les principes du droit international privé qui reconnaît l'égalité des Etats; qu'à cet égard il n'y a pas lieu de distinguer entre le domaine public et le domaine privé de l'Etat.»

Een bekrachtiging van dit beginsel van vrijdom van gerechtigheid wordt trouwens gevonden in het Internationaal Verdrag van 10 April 1926 betreffende de immuniteiten van staatsschepen in dezen zin dat, indien een internationale regeling is moeen genomen worden om in zekere gevallen de staatsgoederen en staatsschepen te onttrekken aan den vrijdom van gerechtigheid, in dit feit zelf het bewijs ligt dat de immuniteit werkelijk door de meeste Staten aangenomen wordt.

Het is zonder belang dat het Verdrag eerst op 8 Januari 1937 van kracht werd wat betreft ons land en zelfs de Spaansche Regeering de overeenkomst niet heeft bijgetreden; hetgeen uit het Verdrag voortvloeit is het feit dat negentien Staten het noodig hebben geacht een bijzondere schriftelijke regeling te treffen om een uitzondering vast te stellen op het algemeene principe van de immuniteit.

De eerste rechter die nochtans, wel is waar in vage befwordingen, dit beginsel der immuniteit schijnt aan te nemen wanneer een vreemde Staat, hetzij rechtstreeks, hetzij door tusschenkomst, in een geding betrokken is, verleent zich het recht de officieele verklaringen en bekrachtigingen uitgaande van de wettelijke vertegenwoordigers van de Spaansche Regeering betreffende het aangevoerd «recht van bezit» aan betwisting en beknißeling te onderwerpen.

Dergelijke opvattingen is, naar mijn meening, totaal verkeerd en druicht in tegen het beginsel zelf van den vrijdom van gerechtigheid.

Inderdaad indien men aanneemt dat een vreemde Staat wégens zijn handelingen betreffende een gegeven zaak niet door de rechtsmacht van een ander land mag beoordeeld worden, dan moet men logischerwijze als onvermijdelijk gevolg van dit principe ook aannemen dat de vreemde Staat op zijn enkele bewering moet geloofd worden wanneer hij aanvoert dat de zaak hem toebehoort of in zijn bezit is en dat een verklaring in dien geest door een diplomatischen vertegenwoordiger onderteekend als bewijs geldt.

Het ligt voor de hand dat, indien men navorschingen instelt om te weten op welke wijze de vreemde Staat in het bezit der betwiste zaak geraakt is, of indien men onderzoekt of het beweerde bezitsrecht gegrond en regelmatig is, men de vreemde Staat aan de gerechtigheid van een anderen Staat onderwerpt.

De regelen dienaangaande worden in het licht gesteld onder meer door: De Rijkere - (Situation des croiseurs Belges et des autres navires de l'Etat Belge au point de vue du Droit International. B. J. 1904 col I tot 31). De Visscher (reeds genoemd blz. 326) Beroep Brussel 27 Juni 1921 (reeds vermeld) en een zeer interessant vonnis van de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen van 9 Februari 1920 (J. P. A. 1920 bl. 593).

Volledigheidshalve meen ik te moeten doen opmerken dat de beredeneering van den eersten rechter zelfs niet op vasten grond rust.

Inderdaad het spruit uit een verklaring van het Spaansch Gezantschap te Brussel dat de wet van 1 Juli 1911 die de opeischingen in vredestand regelt, opgeheven werd door Decreet van 25 Juni 1936 ter gelegenheid van den burgeroorlog die in Spanje uitbrak genomen en dat diensvolgens de rekwirering voorloopig niet meer onderworpen is aan de regelen die in het bestreden vonnis breedvoerig uiteengezet worden.

Al wie de wereldoorlog heeft medegemaakt, weet dat in dergelijke omstandigheden het feitelijk onmogelijk is de pleegvormen na te leven die gesteld zijn voor de opeischingen in vredestand en onze Hoven en Rechtbanken hebben nooit de geldigheid van een rekwisitie in twijfel getrokken omdat de formaliteiten niet haarfijn waren in acht genomen.

Volgens beroepen zou het eerbiedigen der betwiste opeisching strijdig zijn met de internationale openbare orde.

Deze opvatting rust naar mijn meening op een misverstand.

Het geldt hier niet het uitvoeren in België van een opdracht der Spaansche Regeering, hetgeen het geval zou zijn indien beroepers beweerden dat de twee schepen te Antwerpen gerekwireerd werden; het gaat hier enkel over het eerbiedigen van een recht dat in hoofde van den Spaansche Staat, in Spanje zelf, in leven geroepen werd en de internationale openbare orde kan niet gekrenkt worden door de erkenning aan een vreemde Staat van een recht dat hij in zijn eigen land bij toepassing van zijn eigen wetten verkregen heeft.

Trouwens zooals ik het reeds heb uiteengezet hebben de Belgische Rechtbanken zich in deze zaak niet te mengen.

Alhoewel dit overbodig is, gezien het standpunt dat ik verdedig, wil ik toch een woord zeggen over de bescheiden waarmede door beroepene wordt geschermd om te bewijzen dat de schepen ontvreemd werden en dat er geen rekwisitie geschiedde.

Het eerste stuk is een telegram uitgaande van den Belgischen Consul te St Sebastiaan en waarin gezegd wordt dat de schepen gestolen werden.

Men kan zich afvragen wat de Belgische Consul te San Sebastiaan te maken had met een diefte van Spaansche schepen door Spaansche onderdanen gepleegd.

Op het oogenblik waarop de feiten zich voordeden, 2 September 1936, was de Belgische Consul volkomen onbevoegd om welke klacht ook te ontvangen betreffende het stelen van de bedoelde schepen; het is slechts wanneer deze schepen zich in België bevonden dat de tusschenkomst van den Belgischen Consul in Spanje te begrijpen is;

Daaruit volgt dat het voorgelegd telegram enkel de naklank is van hetgeen Martiarena zal verklaard hebben aan den Belgischen Consul wanneer hij dezes tusschenkomst heeft gevraagd om aan de Belgische overheden zijn klacht over te maken nopens de schepen die zich in de Belgische wateren bevonden.

Men zoekt te vergeefs welk bewijskracht dit document zou kunnen hebben.

Het tweede bescheid dat voorgelegd wordt is een gedactylografieerde verklaring waaronder het handteeken «Jose Amallobieta» staat en waarin beweerd wordt dat het opeischingsbewijs door beroepers voorgelegd niet aan den ondertekenaar, die op 2 September 1936 het bevel over de twee schepen voerde, werd ter hand gesteld.

Deze bekentenis werd zo gezegd door Jose Amallobieta, tusschenkomende partij, ondertekend na de eerste pleidooien voor het Hof van Beroep, 't is te zeggen op het einde der maand Maart.

Vier vaststellingen benemen, mijns erachtens, aan dit bescheid alle bewijskracht :

1°) het algemeen uitzicht van het stuk doet het reeds als zeer verdacht voorkomen;

2°) men begrijpt niet welk belang de tusschenkomende partij er zou bij hebben zich aan strafrechterlijke vervolging bloot te stellen met te bekennen dat zij werkelijk de twee schepen ontvreemd had;

3°) het spruit uit een verklaring van den Consul Generaal van Spanje, dat op 12 Maart 1936, Jose Amallobieta de noodige papieren bekwam om zijn vaderland te vervoegen;

4°) het voorgelegd stuk mangelt aan geloofwaardigheid want niets bewijst dat Jose Amallobieta er werkelijk de ondertekenaar van is.

Wat er ook van zij, de beweede bekentenis van Jose Amallobieta kan in elk geval niet opwegen tegen de officieele verklaring van de wettelijke Spaansche overheden.

Maar dit alles is echter bijzaak, want de vaststellingen die ik heb aangeduid alsook de rechtsbeginselen die ik heb uiteengezet, laten mij toe zonder meer te besluiten tot het te niet doen van het bestreden vonnis wegens machtoverschrijding vanwege den eersten rechter.

Wat de ontvankelijkheid van de tusschenkomst betreft :

Luidens een verklaring van den Consul Generaal van Spanje te Antwerpen, werden de beroepers als kapiteins van «Alkari» en «Lagundu» op 23 December 1936 ontslagen en werd het bevel der twee schepen aan Jose Amallobieta toevertrouwd.

Kapitein der betwiste schepen zijnde, had hij het grootste belang erbij de stelling van beroepers te doen zegvieren.

Het kan niet betwist worden dat het te vellen arrest hem zou kunnen benadeelen, daar gebeurlijk dit arrest zijn uitdrijving uit de schepen zou kunnen voor gevolg hebben.

Jos Amallobieta zou dus het recht hebben «verzet door derden» in te stellen en bij toepassing van art. 466 W. B.R. is derhalve zijn tusschenkomst ontvankelijk.

Mijn algemeen besluit is dus het volgende :

1°) Het bevel in kortgeding, op 27 October 1936 door den Voorzitter der Rechtbank van Koophandel uitgesproken dient te niet gedaan en de machtiging tot bewarend beslag die dezen magistraat bij bevel van 19 October 1936 verleende dient ingetrokken, de voorzitter der rechtbank van Koophandel onbevoegd zijnde om dergelijke machtiging te geven.

2°) Het vonnis door de rechtbank van Eersten Aanleg op 18 Februari 1937 geveld dient vernietigd wegens machtoverschrijding.

3°) De tusschenkomst voor het Hof van Beroep van Jose Amallobieta dient ontvankelijk verklaard.

Arrest van 26 Mei 1937

Aangezien de zaken ter algemeene rol ingeschreven onder nummer 14315, 14765 en 14806 samenhangend zijn en dienen samengevoegd te worden ;

Aangezien bij akten op 10en November 1936 (zaak Nr 14315) en 24 Februari 1937 (zaak Nr 14765) beteekend, nrique Urieta, zich noemende kapitein van het schip Lagundu en Santos Amallobieta, zich noemende kapitein van het schip Alkari, (beide Spaansche visschersmotorschepen, toen in de haven van Antwerpen gemeerd liggende), beroep ingesteld hebben, 1) tegen een bevel van den Voorzitter der Rechtbank van Koophandel van Antwerpen, in dato 27 October verleend, en 2) tegen een vonnis tusschen partijen op 18 Februari 1937, door de Rechtbank van 1sten aanleg van Antwerpen uitgesproken ; dat beroepers Mer Evrard als pleitbezorger aangesteld hebben ;

Dat in deze twee zaken, Angel Martiarena, reeder en eigenaar der twee schepen, wonende te Sint Sebastiaan (Spanje) de beroepene is als pleitbezorger hebbende Mter Demeuse ;

Aangezien bij verzoekschrift op 5en Maart 1937 neergelegd, zaak Nr 14806, José Amallobieta, zich noemende kapitein der schepen, Lagundu, en Alkari, en Mer Evrard als pleitbezorger hebbende, het Hof verzocht heeft hem als tusschenkomende partij te aanvaarden ; dat dit verzoekschrift op den zelfden datum aan Mer Demeuse beteekend werd ;

Aangezien José Amallobieta, in de besluiten door hem op de zitting van 16 Maart 1937 genomen, aan het Hof gevraagd heeft «den oorspronkelijken eisch door Martiarena ingesteld en strekkende tot de invrijheidstelling van de schepen door de Spaansche regeering opgeëischt noch ontvankelijk noch gegrond te verklaren en beroepene er van af te wijzen met veroordeeling tot al de kosten der beide gedingen».

Aangezien beroepers in hun bundel drie stukken voorgebracht hebben, geteekend door den heer Consul Generaal van Spanje te Antwerpen, gedagteekend van 13 en 16 Januari en 12 Maart 1937 en luidende als volgt :

1. — Le Consul général d'Espagne à Anvers, certifie qu'il a désigné le 6 septembre 1936, les capitaines de la marine marchande Don Santos Amallobieta et Don Enrique Urutia pour commander respectivement les vapeurs à moteur Alkari et Lagundu, réquisitionnés par le Gouvernement de la République Espagnole »

2. — Le Consul général d'Espagne à Anvers certifie que «suivant instructions reçues de la Direction générale de la Marine marchande, de Bilbao, MM. Enrique Urutia et Santos Amallobieta, capitaines des chalutiers Lagundu et Alkari appelé à d'autres commandements ont été rapatriés respectivement les 20 et 23 décembre derniers et certifie en outre que M. José Amallobieta, a été nommé pour commander les deux embarcations susdites ; »

3. — Le porteur de la présente, M. José Amallobieta, Baslida, pilote de la marine marchande espagnole, va être à rapatrié par de consulat géné-

ral jusqu'à cette ville ; veuillez lui procurer le moyen de continuer son voyage à Bilbao ; à Monsieur le Consul de la Nation, Bordeaux ;

Aangezien in den loop der behandelingen der zaak, beroepene een stuk voorgelegd heeft, gedagteekend van Maart 1937 (zonder aanduiding van den dag) ; dat dit stuk getypt en in de Fransche taal geschreven luidt als volgt : Je soussigné José Amallobieta ancien capitaine des bateaux de pêche à moteur Alkari et Lagundu, déclare par les présentes qu'au moment où j'ai quitté le port de Passages, le 2 septembre 1936, aucune déclaration écrite de réquisition ne m'a été remise et qu'il ne m'a pas été remis, en ma qualité de capitaine, la déclaration reprise en langue espagnole ci-dessus (déclaration de réquisition datée du 2 septembre 1936, et invoquée par les appelants).

Aangezien beroepers in eene nota doen opmerken dat dit stuk op de laatste zitting der behandelingen door beroepene voorgelegd, is geweest en dat zij vernomen hebben dat, sedert 12 Maart 1937, José Amallobieta van den Heer Consul Generaal van Spanje, te Antwerpen de toelating bekomen had zijn land te vervoegen en dat het dus niet mogelijk is geweest dit stuk aan zijn inzicht te onderwerpen ;

Aangezien de behandelingen op de zitting van 24 Maart 1937, voor gesloten verklaard werden en de zaak aan het Openbaar Ministerie medegedeeld werd ;

Aangezien in eene nota door het Openbaar Ministerie op 7 April 1937 ontvangen, beroepene beweerde dat José Amallobieta nog altijd te Brussel verbleef ;

Aangezien het Openbaar Ministerie in zijn advies onder anderen gezegd heeft dat het algemeen inzicht van het stuk het reeds als zeer verdacht doet voorkomen ;

Aangezien, na het verhoor van het advies van het Openbaar Ministerie, beroepene op 18 Mei 1937, een verzoekschrift neergelegd heeft, waaraan hij twee verklaringen voegt, gedagteekend van 15 Maart 1937, geteekend door José Amallobieta, beide getypt, de eene in de Spaansche, de andere in de Nederlandsche taal ; dat deze laatste luidt als volgt : « Ik ondergeteekende, José Amallobieta, kapitein der zeeschepen Alkari en Lagundu, verklaar bij deze enkelvoudig en geheel te verzaken aan de rechtsvordering die ik ingespannen heb voor het Beroepshof van Brussel en n.l. aan het rekwest van tusschenkomst dat ik heb laten beteekenen op 5 Maart 1937, door pleitbezorger Evrard ; »

Dat in zijn verzoekschrift, beroepene aan het Hof vraagt de heropening der debatten te bevelen om te pleiten over de verklaring, volgens dewelke José Amallobieta afstand doet van het geding dat voor het Hof hangende is ;

Aangezien de partijen zich niet genoegzaam uitgedrukt hebben over de echtheid en de ware beteekenis van het eerste stuk door José Amallobieta geteekend en in den bundel van beroepene voorgelegd ; dat het Hof dus ambtshalve beslist dat de

behandelingen desaangaande moeten heropend worden ;

Aangezien het belang van eene gezonde gerechtigheid, eischt dat de waarheid zich vrij en volledig moge openbaren (Pand b. V° Réouverture des débats n° 10) ;

Aangezien het dus ook noodzakelijk is de partijen uit te noodigen, zich uit te drukken over de echtheid en de ware beteekenis der twee stukken aan het verzoekschrift van 18 Mei 1937 toegevoegd ;

Om deze redenen,

Het Hof,

voegt de zaken ter algemeene rol ingeschreven onder nummers 14315, 14765 en 14806, en vooreer recht te doen, beveelt de heropening der behandelingen enkel om aan de partijen toe te laten zich op tegenspraak uit te drukken aangaande de echtheid en de ware beteekenis der drie stukken door José Amallobieta geteekend en hierboven vermeld ; bepaalt daarvoor de zitting van 7 Juni 1937 ; voorbehoudt de kosten ; zegt dat de uitspraak van het tegenwoordig arrest in de aanwezigheid der partijen als beteekening zal gelden tot pleitbezorger en tot partijen.

ADVIES VAN DEN HEER ADVOCaat-GENERAAL LEPPERRE

Het Hof zal zich herinneren dat in deze zaak, in welke ik reeds mijn advies ten gronde gaf, de beroepene Martiarena, na de eerste pleidooien, een geschrift had voorgelegd met datum «Maart 1937», de handteekening «José Amallobieta» dragend en waarbij verklaard werd dat de onderteekenaar op 2 September 1936 het opeischingsbewijs door beroepers voorgelegd, niet ontvangen had.

Ik heb in mijn advies aangeduid om welke reden ik dit bescheid als bijzonder verdacht beschouwde, ik heb er op gewezen dat in elk geval, deze zoogezegde bekentenis van José Amallobieta niet kon opwegen tegen de verklaringen van de wettelijke Spaansche overheden.

Het scheen weldra dat de verrassingen in deze zaak niet ten einde waren, want op 18 Mei 1937 ontving uw Hof een verzoekschrift van beroepene, waarbij de heropening der debatten werd aangevraagd en een nieuw geschrift van José Amallobieta werd voorgelegd waarbij hij ditmaal verklaarde «enkelvoudig en geheel te verzaken aan de rechtsvordering die hij ingespannen had voor het Beroepshof van Brussel, en namelijk aan het rekwest van tusschenkomst dat hij op 5 Maart 1937 had laten beteekenen».

Dit stuk was gedagteekend van 15 Maart 1937.

Bij arrest in dato van 26 Mei 1937 bevoel uw Hof ambtshalve de heropening der debatten om aan de partijen toe te laten nadere uitleggingen te verstrekken nopens de echtheid en de ware beteekenis van de bescheiden door Jose Amallobieta onderteekend en door beroepene voorgelegd.

De zaak werd gepleit op 7 Juni en ik deed aan beroepene opmerken dat het mij zonderling voorkwam dat Jose Amallobieta het noodig had geacht een verklaring van verzaking aan zijn tegenstrever ter hand te stellen zonder deze beslissing aan zijn eigen pleitbezorger kenbaar te maken.

De zaak werd in voortzetting op acht dagen uitgesteld, en het uitwerksel van de door mij gedane opmer-

king liet zich niet lang verwachten: 's anderdaags, 8 Juni, richtte José Amallobieta uit Zeebrugge, waar volgens hem schijnt thans de betwiste schepen gemeerd zijn, een schrijven tot Mr. Evrard, zijn pleitbezorger, waarbij hij deze bericht gaf dat hij van het ingesteld geding afzag en diensvolgens niet verder in rechte moest vertegenwoordigd worden.

Bij conclusie in dato 16 Juni, verklaarde dan ook Mr. Evrard, dat hij niet meer in naam van de tusschenkomende partij verscheen.

De tusschenkomst van Jose Amallobieta is daarmee natuurlijk opgelost en aan zijn vordering dient geen verder gevolg gegeven.

Ik kan nochtans niet nalaten mijn verwondering uit te drukken over de comédie die hier ter zake door Jose Amallobieta en door Angel Martiarena gespeeld werd, en ik ben volstrekt niet overtuigd van den vrijen wil van de tusschenkomende partij, wanneer zij de voorgelegde bescheiden heeft ondertekend.

Het is inderdaad oogverblindend dat Jose Amallobieta, na zooals uit de stukken blijkt, van de Spaansche gezant te Brussel het noodige geld en de noodige papieren te hebben ontvangen om Spanje te vervoege, onmiddellijk bij zijn vroegere reeder, van dewelke hij zoogezegd de schepen zou ontstolen hebben, teruggekeerd is en aan deze al de bekentenissen en al de verklaringen die van hem konden gewenscht worden, heeft afgeleverd.

De gevolgtrekking die zich daaruit opdringt, is, dat aan de verklaringen van Jose Amallobieta niet het minst vertrouwen kan geschonken worden, en min dan ooit geloof dient gehecht aan zijn bewering dat, toen hij in Spanje het bevel over de twee betwiste schepen voerde, hij met het rekwisitiebevel dat door zijn eigen pleitbezorger aan het Hof werd voorgelegd, niet heeft ontvangen wanneer de schepen door de Spaansche overheden werden opgeëischt.

Ik zeg dat ook de houding van beroepene niet ernstig was, wanneer ik bestatig dat op het oogenblik waarop hij conclusies neemt (17 Maart 1937) die strekken tot de niet ontvankelijkheid van de vraag tot tusschenkomst, hij in het bezit was van een verzaking van alle vordering door dezelfde tusschenkomende partij ondertekend (15 Maart 1937).

Dit zijn echter enkele opmerkingen om de bijzonder eigenaardige atmosfeer van deze zaak te kenschetsen, want, zooals ik er reeds op wees, zijn, naar mijn meening, de verklaringen van Jose Amallobieta, behoudens zijn verzaking, van alle draagkracht ontbloot in tegenwoordigheid van de officieele verklaringen der Spaansche overheden.

Maar beroepene bepaalt er zich niet bij te besluiten tot de verwerping van den eisch tot tusschenkomst, hij beweert ook dat de verzaking vanwege Jose Amallobieta voor gevolg zou hebben de voortzetting te verhinderen van de hoofdvordering ingesteld door beroepers Enrique Urutia en Santos Amallobieta.

Op grond van het standpunt dat ik in mijn vorig advies heb verdedigd, te weten dat genoemde kapiteins de aangestelden waren van de Spaansche Regeering, kan ik de nieuwe stelling van beroepene onmogelijk bijtreden.

Martiarena maakt de volgende beredeneering: het is wel waar dat op het oogenblik van het instellen van het geding, 19 October 1936, Urutia en Santos Amallobieta bevelvoerders waren van de betwiste schepen, maar ze werden op 23 December 1936 uit hun ambt ontslagen en vervangen door Jose Amallobieta; deze heeft dus alleen het recht het geding voort te zetten vermits de hoedanigheid der andere kapiteins opge-

houden heeft te bestaan. Daar nu Jose Amallobieta aan alle vordering heeft verzaakt, blijft er niets meer over en moeten de oorspronkelijke eischers van hun beroep afgewezen worden.

Deze stelling houdt geen steek, zoomin in rechte als in feite.

In rechte: Het wordt door rechtsleer en rechtspraak algemeen aangenomen dat de rechtsvordering die betrekking heeft op schepen alhoewel ingesteld door den scheepskapitein in eigen naam, in werkelijkheid ingeleid wordt voor rekening van de rederij.

De scheepskapitein verschijnt in het geding in hoedanigheid van aangestelde van den bezitter van het schip; hij beschikt niet over de vordering, hij heeft het recht niet van de vordering af te zien evenmin als de beslissing tegen hem kan uitgevoerd worden.

Daaruit volgt dat de lastgeving een rechtsvordering te leiden, in hoofde van den kapitein, blijft voortbestaan zelfs wanneer deze opgehouden heeft het bevel over het schip te voeren. (Zie: Smeesters en Winkel-molen, B. I., n° 169; Ripert «Droit Maritime», B. I., n° 813; Jacobs «Droit Maritime Belge», B. II, n° 951, blz. 593; Handelsrechtbank te Antwerpen, 26 September 1890, P. A. 1891, blz. 20; Verbreking Frankrijk, 24 Januari 1910, D. P. 1910, blz. 471.)

Daar nu Urrutia en Santos Amallobieta de lasthebbers zijn van de Spaansche Regeering en zij de vordering hebben geleid als aangestelden van den Spaanschen Staat, kan het feit dat zij sinds Maart 1937 het bevel over de bedoelde schepen niet meer voeren niet het minste uitwerksel hebben op de voortzetting en het eindigen van de ingestelde rechtsvordering.

In feite: Men kan zich afvragen welken invloed de handelingen van een partij die slechts voor het Hof van Beroep is tusschengekomen, zou kunnen hebben op het lot van een hoofdvordering besproken en beslecht alvorens genoemde partij in zake was.

Het is inderdaad opvallend dat de eerste beslissing waartegen beroep werd ingesteld (te weten het bevel van den Voorzitter van de rechtbank van Koophandel, zetelende in kortgeding) geveld werd op 27 October 1936, dat de tweede beslissing waartegen beroep werd aangeteekend (te weten het vonnis van de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen) uitgesproken werd op 18 Februari 1937 en dat het eerst in Maart 1937 is dat Jose Amallobieta in de zaak is tusschengekomen en dit, volgens zijn verzoekschrift, niet om den eisch der vroegere kapiteins te bekampen maar wel integendeel om deze te steunen.

Jose Amallobieta was dus geen partij in zake tijdens het bespreken en het beslechten der hoofdvordering, hij was er volkomen vreemd aan en zijn handelingen kunnen de hoofdvordering in geener mate beïnvloeden.

Ik behoud dus volkomen de stelling die ik in mijn vorig advies heb uiteengezet en ik ben de meening toegedaan dat enkel de tusschenkomende partij van haren eisch dient afgewezen en dat voor het overige de proceduur haren gewonen gang moet volgen.

Arrest van 7 Juli 1937

Gezien het arrest van heropening der behandelingen door deze kamer van het Hof op 26 Mei 1937 geveld en in geboekt uittreksel voorgelegd;

Aangezien, bij akte op 24 Juni 1936 voor Notaris Adolfo Saenz Alonso, verblijvende te San Sebastian (Spanje), verleden, beroepende Angel Martiarena, gehuisvest in deze stad, twee visschers-motorschepen, genaamd «Lagundu» en «Alkari»

gekocht heeft van de N. M. La Constructorei Guipuzcoama, haar maatschappelijke zetel hebbende te Pasajès bij San Sebastiaan;

Dat deze twee schepen op 2 September 1936 de haven van Pasajès verlaten hebben en dat zij zich in September en in October 1936 in de haven van Antwerpen bevonden onder bevel van kapitein Enrique Urutia en Santos Amallobieta (beroeppers);

Aangezien, bij verzoekschrift in de handen van den Voorzitter der Handelsrechtbank te Antwerpen neergelegd beroepene de toelating vroeg om de twee voormelde schepen aan te slaan ten laste van kapiteins Urutia en Santos Amallobieta; dat beroepene, in dit verzoekschrift beweerde dat de twee schepen hem tijdens den burgeroorlog in Spanje ontstolen waren geworden;

Aangezien, op 19 October 1936, de Voorzitter van deze handelsrechtbank een bevelschrift geveld heeft, waardoor toelating aan beroepene werd gegeven de twee schepen in beslag te nemen en dat, op den zelfden datum, bij geboekt exploit van deurwaarder Van der Stighelen van Antwerpen, dit bewarend beslag werd gelegd;

Aangezien beroepers zich in kortgeding tegen dit beslag voorzien hebben ten einde het bevelschrift van 19 Oktober 1936 te hooren intrekken en de handlichting van het bewarend beslag te hooren bevelen;

Aangezien, bij bevel van 27 Oktober 1936 uitgesproken (en in geboekte uitgifte voorgelegd), de Voorzitter der Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, zetelende in kortgeding, zich bevoegd verklaard heeft en dat hij den eisch van beroepers als onontvankelijk afgewezen heeft;

Aangezien, bij geboekt exploit van 20 Oktober 1936, Martiarena, beroepers, voor de Rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen heeft doen dagvaarden om, onder anderen, hun uitzetting te bekomen.

Dat hij, in dit exploit, herhaalde dat beroepers zich, gedurende den tegenwoordigen burgeroorlog in Spanje, te San Sebastiaan meester hadden gemaakt van de twee schepen en dat zij met hun buit naar België waren gevlucht;

Aangezien, bij vonnis van 18 Februari 1937 uitgesproken (en ook in geboekte uitgifte voorgelegd) de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen den eisch van beroepene onontvankelijk verklaard heeft en voor recht gezegd heeft dat hij terug in het bezit der twee schepen zal worden gesteld en dat deze rechtbank beroepers veroordeeld heeft vermelde schepen te ontruimen en te verlaten en ter vrije beschikking te stellen van beroepene;

Aangezien, bij akten op 10 November 1936 en 24 Februari 1937, betekend, Urutia en Santos Amallobieta beroep ingesteld hebben tegen het bevel van 27 Oktober 1936 en tegen het vonnis van 18 Februari 1937.

I. — Voorwat het bevel van 27 October 1936 aangaat:

Aangezien de eerste Rechter, Voorzitter der

rechtbank van Koophandel te Antwerpen, zich bevoegd verklaard heeft;

Dat zulks wel juist was in dezen zin dat hij bevoegd was om recht te doen op de vordering van beroepers, die hem vroegen zijn bevel van bewarend beslag in te trekken en handlichting te geven van dit beslag;

Aangezien ten onrechte de eerste Rechter den eisch van beroepers als onontvankelijk afgewezen heeft;

Dat hij in zijn bevel heeft doen opmerken dat beroepers geen enkel stuk voorlegden, waaruit de regelmatigheid van hun mandaat van kapiteins der aangeslagene schepen zou blijken;

Aangezien de eerste Rechter misschien geen kennis heeft gehad van zulke stukken, maar dat het vaststaat dat beroepers ten minste kapiteins in feite van de twee schepen waren (zie art. 1, 3° van de wet van 5 Juni 1928 op de regeling van de overeenkomst van dienstneming der zeelieden, door beroepene zelf ingeroepen), dat beroepene zelf, in zijn verzoekschrift tot bewarend beslag beweerde dat de twee schepen in het bezit waren van de kapiteins Urutia en Santos Amallobieta en dat het exploit van bewarend beslag hun in deze hoedanigheid van kapiteins betekend werd;

Dat dus beroepers aan den eersten Rechter de handlichting mochten vragen van het bewarend beslag dat hij ten hunnen laste toegelaten had;

Aangezien de eerste Rechter zich vergist heeft, indien hij heeft willen zeggen dat hij bevoegd was geweest om het betwiste bewarend beslag toe te laten;

Dat hij er zich bij bepaald heeft te zeggen dat hij bevoegd was volgens art. 1 der wet van 4 September 1908 op het beslag der schepen;

Dat, volgens deze rechtsbepaling in de spoedeisende gevallen, de Voorzitter van de Rechtbank van eersten aanleg mag toelaten een bewarend beslag te leggen op de schepen en de booten, die zich in het gebied van de rechtbank bevinden, de toelating wordt door den Voorzitter van de Koophandelsrechtbank gegeven, indien de betwisting als voorwerp heeft eene daad van koophandel ten opzichte van den verweerder, in geval van betwisting, voorzien de partijen zich in kortgeding;

Aangezien de beroepers als verweerders moeten aanzien worden betreffende het bevel van bewarend beslag van 19 Oktober 1936;

Aangezien beroepers door beroepene gedagvaard werden in hun hoedanigheid van kapiteins van de schepen «Lagundu» en «Alkari»;

Aangezien de kapitein geen handelaar is; dat hij voor zijne persoonlijke akten aan de rechtbank van koophandel niet onderworpen is, tenzij er spraak zou zijn van akten aangeduid onder art. 3, titel I boek I van het wetboek van koophandel (Répertoire pratique de droit belge V° Navire Nr 375);

Aangezien beroepene zich in zijn verzoekschrift tot bewarend beslag niet steunde op een handelsdaad in hoofde van beroepers, vermits hij beweerde dat deze laatsten de twee schepen gestolen hadden; dat de diefstal niet mag aanzien worden als een daad van Koophandel;

Aangezien in de zaak niet toepasselijk is art. 3 van de wet van 15 December 1872, volgens dewelke de wet voor handelsdaden aanziet alle dienstnemin-gen van zeelieden voor den dienst van handels-schepen;

Aangezien overigens, zooals het verder zal bewezen worden, beroepers als kapiteins in dienst van den souverainen Staat Spanje moesten aanzien worden en dat dus geen dwangmaatregel, zelfs ten bewarenden titel, tegen hen mocht uitgevoerd worden ;

Aangezien dus de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel niet bevoegd was om het bevel-schrift van bewarend verslag te verleenen ; dat dus het bewarend beslag als nietig en zonder waar-de moet verklaard worden ;

II. Voorwat het vonnis van 18 Februari 1937 aangaat :

A) Ten opzichte van José Amallobieta (tus-schenkomende partij) :

Aangezien, bij verzoekschrift op 5 Maart 1937 neergelegd, José Amallobieta, broeder van Santos, en zich noemende kapitein der schepen «Lagundu» en «Alkari», en Mter Evrard als pleitbezorger heb-bende (dus denzelfden pleitbezorger als beroepers) het Hof verzocht heeft hem als tusschenkomende partij te aanvaarden ;

Aangezien José Amallobieta, in de besluiten door Mter Evrard op de zitting van 16 Maart 1937 geno-men, aan het Hof gevraagd heeft; 1° hem akte te verleenen dat hij op 23 December 1936 door de Spaansche Overheden als kapitein der schepen «Lagundu» en «Alkari» werd aangesteld en sinds dien bevel voert, 2°) den oorspronkelijken eisch door beroepene Martiarena ingesteld en strekken-de tot de inbezitting van de schepen door de Spaansche Regeering opgeëischt noch ontvankelijk, noch gegrond te verklaren, en beroepene er van af te wijzen met veroordeeling tot al de kosten der beide gedingen ;

Aangezien, in den loop der behandelingen der zaak, beroepene een stuk voorgelegd heeft, gedag-teekend van Maart 1937 (zonder aanduiding van den dag), dat dit stuk getipt en in de Fransche taal geschreven, luidt als volgt: «Je soussigné, José Amallobieta, ancien capitaine des bateaux de pêche à moteur «Alkari» et «Lagundu» déclare par les présentes qu'au moment où j'ai quitté le port de Pasajès, le 2 septembre 1936, aucune déclaration écrite de réquisition ne m'a été remise et qu'il ne m'a pas été remis en ma qualité de capitaine, la déclaration reprise en langue espagnole ci-dessus » (getuigschrift van requisitie van 2 September 1936 verder vermeld) ;

Aangezien, na het verhoor van het eerste advies van het openbaar ministerie, beroepene, op 18 Mei 1937, een verzoekschrift neergelegd heeft, waar-door hij de heropening der debatten vroeg en waaraan hij twee verklaringen voegde, gedag-teekend van 15 Maart 1937, geteekend door José Amallobieta, beide getipt de eene in de Spaansche, de andere in de Nederlandsche taal, dat deze laat-ste luidt als volgt : «Ik ondergeteekende, José

Amallobieta, kapitein der zeeschepen «Alkari» en «Lagundu», verklaar bij deze enkelvoudig en geheel te verzaken aan de rechtsvordering die ik inge-spannen heb voor het Beroepshof van Brussel en namelijk aan het rekwest van tusschenkomst, dat ik heb laten beteekenen op 5 Maart 1937, door pleitbezorger Evrard» ;

Aangezien, bij akte op 7 Juni 1937 voor den Notaris Stroobandt, verblijvende te Knocke, verle-den, José Amallobieta zich zeggende ex-kapitein der schepen «Alkari» en «Lagundu» en vertoevende in België, wiens eenzelveigheid door den notaris is nagezien geweest, verklaard heeft dat hij de drie voormelde stukken op 15 Maart 1937 aan beroepene afgegeven had en dat hij deze getuigschriften in het belang van beroepene bekrachtigde ;

Aangezien, in zijne beslitselen op de zitting van 16 Juni 1937 genomen, Mter Evrard, pleitbe-zorger, aan het Hof gevraagd heeft hem akte te verleenen dat hij verklaarde niet meer te verschi-jnen in naam van de tusschenkomende partij José Amallobieta ; dat deze laatste geen anderen pleit-bezorger aangesteld heeft ;

B) Ten opzichte van Urutia en Santos Amallo-bieta :

Aangezien het niet betwist wordt dat Martia-rena wel de eigenaar is der twee schepen ;

Aangezien Urutia en Santos Amallobieta, om zich tegen de vordering van beroepene te verzet-ten, een getuigschrift van requisitie voorgelegd hebben ;

Dat dit getuigschrift in de Spaansche taal geschreven, mag in 't Fransch vertaald worden als volgt : «Secretariat du Guipuzcoa-Fuenterabia 23 Saint Sebastien. — Les cholutiers «Alkari» et «Lagundu» de Pasagès, propriété de Angel Mar-tiarena, sont réquisitionnés pour le service de défense attribué au milices basques d'Azbeitia. En foi de quoi, il est délivré la présente à Saint Se-bastien le 2 septembre 1936. Direction de la Junte du Guipuzcoa (signé Front Populaire - Commis-sariat de l'Ordre public Guipuzcoa (sé Front popu-laire du Guipuzcoa. Commissariat de guerre - Gou-vernement militaire (signé) ;

Aangezien, op 22 Oktober 1936, de Minister van Buitenlandsche zaken van Spanje, de Heer Alvarès del Vayo aan den Heer Consul Generaal van Spanje te Antwerpen een telegram gezonden heeft in cijfers geschreven en luidende als volgt bij ver-taling in 't Fransch: «Confirme Votre Excellence mon ordre du 3 septembre réquisitionnant les ba-teaux «Alkari» et «Lagundu» mouillés dans votre port (geteekend) Vayo».

Aangezien, op 24 Oktober 1936, de Heer Angel Ossorio, Gezant van Spanje te Brussel, aan den Heer Consul Generaal van Spanje te Antwerpen een brief gestuurd heeft in de Spaansche taal geschreven en die als volgt in de Fransche taal mag vertaald worden: «Ambassade d'Espagne, n° 16 - Bruxelles le 23 octobre 1936. — Excellence, il a été reçu à cette date une communication de l'Ambassade d'Espagne à Paris, par laquelle on nous fait connaître que le Ministre d'Etat a télé-graphié en date d'hier afin de réitérer au Con-

sul Général de la Nation à Anvers l'ordre du 3 septembre écoulé relatif à la réquisition des bateaux «Alkari» en «Lagundu» réclamés par leur propriétaire, ce que je communique à Votre Excellence aux effets utiles. L'ambassadeur d'Espagne (signé) Angel Ossario» ;

Aangezien beroepers, in hun bundel nog twee stukken voorgebracht hebben, geteekend door den Heer Consul Generaal van Spanje te Antwerpen, gedagteekend van 13 en 16 Januari 1937, en waaruit blijkt :

1°) dat hij, op 6 September 1936, de kapiteins van de koopvaardijvloot Santos Amallobieta en Enrique Urutia aangeduid heeft om het bevel te voeren op de motorschepen «Alkari» en «Lagundu», door de Regeering van de Spaansche Republiek opgeëischt ;

2°) dat, volgens onderrichtingen ontvangen van het Algemeen Beheer der koopvaardijvloot van Bilbao, Enrique Urutia en Santos Amallobieta, kapiteins der visschersschepen «Lagundu» en «Alkari», tot andere bevelen geroepen, op 23 en 26 December 1936, in Spanje zijn teruggekeerd en dat José Amallobieta benoemd werd om de twee schepen te bevelen ;

Aangezien beroepers Urutia en Santos Amallobieta, door tusschenkomst van hun pleitbezorger, Mter Evrard, ter zitting van 7 Juni 1937 verklaard hebben, in hun besluitselen te volhardten ;

Aangezien de kapitein de wettelijke lasthebber is van den reeder en dat hij, indien zijn bevel ten einde gegaan is, bevoegd blijft om de rechtspleging te volgen als aanlegger, of als verweerder tenzij de reeder de rechtspleging in zijn naam zou hernomen hebben, wat hier niet gebeurd is ;

Aangezien inderdaad het blijkt uit het getuigschrift van requisitie, uit het telegram van den Spaanschen minister van Buitenlandsche zaken, en uit den brief van den Gezant van Spanje te Brussel, dat, in Oktober 1936, beroepers in bezit der twee schepen waren in naam van den Spaanschen Staat, die als de reeder voor den tijd van de requisitie van het gebruik der twee schepen moet aanzien worden ;

Aangezien de Spaansche Staat een soevereine Staat is, door den Belgischen Staat erkend en door een Gezantschap bij de Belgische Regeering vertegenwoordigd ;

Aangezien, volgens het beginsel van de onafhankelijkheid der staten, een soevereine staat aan eene vreemde rechtsmacht niet mag onderworpen worden (vrijdom van gerechtigheid) ;

Aangezien de beperking van de nationale oppermacht haar gegrondheid vindt in de hoffelijkheid tusschen de volkeren en in hunne wederzijdsche plichten de voorwaarden van hun bestaan niet te storen (Beroep Brussel, 27. Juni 1921, Pas. 1922, II, 53) ;

Aangezien de eerste Rechter dus onbevoegd was om op de vraag van Martiarena recht te doen, vermits beroepers handelden als lasthebbers van den Spaanschen Staat ;

Aangezien het onnoodig is hier te onderzoeken

of de soevereine Staten den vrijdom van gerechtigheid bezitten tegenover de vreemde rechtsmacht enkel toen zij gehandeld hebben als openbare macht (jure imperie) en niet toen zij gehandeld hebben als burgerlijke persoon (jure gestionis) ;

Aangezien, inderdaad, de requisities door de regeering in tijd van oorlog bevolen, onbetwistbaar akten zijn van de openbare macht ;

Aangezien de Spaansche regeering de twee Spaansche schepen in Spaansche wateren ten laste van een Spaanschen onderdaan opgeëischt hebben ; dat deze requisitie van gebruik met een verbeurdverklaring niet mag gelijk gesteld worden en dat zij niet in tegenstrijdigheid is met de Belgische internationale orde ;

Aangezien de eerste Rechter des te meer onbevoegd was daar de vraag van beroepene, onder andere, er toe strekte beroepers te veroordeelen de twee schepen te verlaten en te ontruimen en ter vrije beschikking van beroepene te stellen binnen den tijd door de rechtbank te bepalen, en bij gebreke door hen daaraan te voldoen, beroepene te hooren machtigen hen daaruit te doen verdrijven met de hunnen, met hunne meubelen en effecten, en deze laatsten op den openbaren weg te doen zetten door den eersten daartoe aanzochten deurwaarder ;

Aangezien, volgens de beginsels van het internationale recht, dat de gelijkheid der Staten erkent, de vreemde soevereine staten in België aan midelen van gedwongene ten uitvoerlegging niet mogen onderworpen worden (vrijdom van tenuitvoerlegging). (Beroep Brussel 27 Juni 1921, Pas. 1922, II, 53-24 Mei 1933, Pas. 1933, II, 197) ;

Aangezien de eerste rechter het recht niet had te onderzoeken of de Spaansche overheid de betwiste requisitie regelmatig volgens de Spaansche wetgeving gedaan heeft, dat inderdaad de soevereine staat Spanje niet moet bewijzen dat de twee schepen door hem regelmatig opgeëischt zijn geweest ; dat zijne bevestiging op dit punt langs diplomatieken weg voldoende is, daar hem te dwingen dit bewijs te leveren zou gelijkstaan met hem aan het Belgisch gerecht te onderwerpen ;

Om deze beweegredenen :

Het Hof,

gehoord de Heer Advokaat Generaal Leperre in zijn eensluidend advies en in openbare zittingen van 5 Mei en van 23 Juni 1937 gegeven, rechtdoende in voortzetting van het arrest van 26 Mei 1937, en alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, ontvangt de twee beroepen :

I. — Voorwat aangaat het bevel van 27 Oktober 1936 :

Bekrachtigt het bevel waartegen beroep voor zooverre de eerste Rechter zich bevoegd heeft verklaard om op de vordering in handlichting van beroepers recht te doen ; doet het bevel a quo te niet voor het overige, en verbeterende : ontvangt den eisch van beroepers ; zegt voor recht dat de voorzitter van de Rechtbank van Koophandel niet bevoegd was om de gevraagde toelating van bewarende beslag te verleenen ; doet

te niet het bevelschrift van bewarend beslag van 19 Oktober 1936 ; bevelt dat, binnen de 24 uren na de uitspraak van het tegenwoordig arrest, handlichting van het bewarend beslag door beroepene zal gegeven worden en dat, bij gebreke daaraan te voldoen, de beteekening van het arrest zelf op minuut als handlichting zal gelden.

II. — Voorwat aangaat het vonnis van 18 Februari 1937 :

Verleent akte aan Mter Evrard, pleitbezorger, dat hij verklaart niet meer te verschijnen in naam der tusschenkomende partij José Amallobieta ;

zeht de tusschenkomst van José Amallobieta zonder voorwerp; stelt vast dat beroepers Urutia en Santos Amallobieta in hun besluiten volharden; zegt dus dan de voortzetting der vordering onvanke-lijk was; doet het vonnis a quo te niet en verbeterende : zegt dat de eerste Rechter onbevoegd was om recht te doen op de vordering door beroepene ingesteld tegen beroepers die, volgens de officieele verklaringen van den Gezant van Spanje te Brussel en van den Consul Generaal van Spanje te Antwerpen, in het tegenwoordig geding moeten aanzien worden als kapiteins der twee opgeëischte schepen ten dienste van den Spaanschen Staat;

III. — Aangaande de kosten :

Veroordeelt beroepene tot de kosten der twee aanleggen, behalve de kosten door de tusschenkomende partij vooruit betaald en die ten hare laste moeten blijven.

4

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

3e Kamer. — 16 Juni 1937.

Voorzitter : M. Malgaud.

Op. Min. : M. Dyckmans.

Pl. : Mrs Levêque, Vrancken, Renauld en Stockmans.

SCHEIDSRECHTERLIJK GEDING. — STRAFVERVOLGING. — SCHORSING.

Een strafrechterlijke vervolging schorst de scheidsrechterlijke rechtspleging.

Wanneer de rechtbank aangesproken is om te beslissen over het opstellen van het compromis in een scheidsrechterlijke rechtspleging en het vaststaat dat er aangaande de feiten, die het voorwerp uitmaken van de burgerlijke betwisting een strafrechterlijk onderzoek werd geopend, is de Rechtbank gehouden haar uitspraak betreffende de termen van het compromis te schorsen tot de strafrechterlijke procedure volledig is bevestigd.

Deze schorsing is absoluut en de rechtbank kan niet ingaan op de vraag eerst en vooral uit te spreken over de termen van het compromis en daarna verbod te doen aan scheidsrechters tijdens het strafrechterlijk onderzoek hun taak te vervullen.

De Deckker t/ M. Fischer en A. Fischer.

Gezien de stukken van het geding en namelijk de dagvaarding van 22 Januari 1937 — geboekt te Antwerpen, den 23 Januari 1937, deel 463 bl. 13, vak 21, ontvangen 15 frank geteekend, onleesbaar;

Gezien art. 2, 35 tot 37, 41 en 68 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien de partijen eene overeenkomst gesloten hebben, volgens dewelke de verweerster belangrijke sommen aan aanlegger uitkeerde, en daartegen een recht van toezicht en een deel van de winsten kreeg in de zaken van deze laatste;

Aangezien talrijke betwistingen daaruit gerezen zijnde, aanlegger de toepassing gevraagd heeft van het bestaande scheidsrechterlijk beding;

Aangezien de partijen dientengevolge hunne scheidsrechters aangewezen hebben, maar zich niet hebben kunnen verstaan over het opstellen van de compromis en de hier ingeleide eisch nu tot voorwerp heeft het compromis door de Rechtbank te doen opstellen;

Aangezien de verweerster harerzijds eene klacht heeft ingediend en zich burgerlijke partij heeft aangesteld tegen aanlegger, aangaande de uitvoering van dezelfde hierbovenvermelde overeenkomst, en op grond van beweerde valscheden in geschriften en misbruik van vertrouwen;

Aangezien volgens verweerster deze klacht op dezelfde feiten slaat als de burgerlijke betwisting tusschen partijen, en het strafrechterlijk onderzoek dat geopend werd de gansche uitvoering van het kontrakt moet nagaan, en namelijk met het oog op de betichting van misbruik van vertrouwen, moet vaststellen of er eene vennootschap tusschen partijen bestaan heeft;

Aangezien dus de schorsing van den eisch gevraagd wordt;

Aangezien de aanlegger niet betwist dat een onderzoek geopend werd in de bovenvermelde omstandigheden, maar zich tegen de schorsing verzet om reden dat zijne vraag aan gezegde feiten vreemd is, daar hij niets anders vraagt dan het opstellen van een compromis;

Aangezien zijne stelling aldus kan ontleed worden dat hij vooreerst slechts de uitvoering vraagt van het scheidsrechterlijk beding, dat daarna het scheidsgerecht zal moeten vaststellen in welke mate de feiten in het compromis bepaald, de zelfden zijn als deze van het strafrechterlijk onderzoek, en dat eindelijk het scheidsgerecht op grond van zijne bestatigingen zal moeten beslissen of het zijn eigen rechtspleging zal schorsen, derwijze dat het scheidsgerecht en niet de Rechtbank over het hier opgeworpen punt der schorsing recht zal spreken;

Aangezien aangaande deze stelling opgemerkt moet worden dat de Rechtbank in ieder geval eerst recht zal moeten spreken tuschen partijen over de vorming van het scheidsgerecht zelf, dat de partijen daarbij de gelegenheid hebben rechtspunten op te werpen, en dat de Rechtbank, rechter van haar eigen bevoegdheid en van hare eigene rechtsmacht

zijnde, moet nagaan of zij over de opgeworpen rechtspunten binnen de perken van den eisch moet vonnissen;

Aangezien het binnen de perken van den eisch is, dat verweerster het principieel der schorsing inroept, om zich tegen het opstellen van het compromis te verzetten;

Aangezien zij als reden doet gelden dat de opstelling van het compromis de eerste stap is in het burgerlijk geding vóór de scheidsrechters, en dat de schorsing dus reeds dezen eersten stap moet treffen;

Aangezien de letterlijke uitlegging van art. 4 der wet van 17 April 1878, inderdaad deze zienswijze staft en dit op zichzelf eene voldoende reden geeft voor de beslissing;

Aangezien het nochtans geboden is het gestelde rechtspunt in het geheel en op grond van de beginselen op te lossen;

Aangezien het de vraag is of de Rechtbank het compromis mag opstellen en zoodus aan het scheidsrecht eene rechtsmacht mag geven, wanneer de punten, die het compromis zou moeten vermelden het voorwerp uitmaken van een strafrechterlijk onderzoek;

Aangezien het antwoord bevat is in art. 15 tot 19 van de wet van 17 April 1878, die de regel opstellen dat de betoegelde rechtbanken de punten van burgerlijk recht beoordeelen die in de strafzaken voorkomen;

Aangezien het onmogelijk is dat de Rechtbank aan de scheidsrechters eene taak zou voorschrijven, die aan deze door de wet stellig ontnomen wordt;

Aangezien de aanlegger ter zitting voorgesteld heeft dat de Rechtbank het compromis zou opstellen, maar tegelijker tijd aan de scheidsrechters voorloopig zou verbieden het uit te voeren;

Aangezien dit voorstel niet alleen dient verworpen omdat het eene bekentenis is, dat de vraag voorbarig is, maar hoofdzakelijk omdat het in tegenstrijd is met de stelling van aanlegger ten gronde, daar deze beweert dat het de scheidsrechters zijn die over de schorsing moeten beslissen, derwijze dat de Rechtbank hun geen verbod zou kunnen opleggen;

Aangezien het nochtans nog minder mogelijk is de vraag aan het scheidsrecht over te laten, want indien de scheidsrechters bij vergissing, en in tegenstrijd met bovenvermeld art. 4, de schorsing zouden verwerpen, zou hunne beslissing over dit punt noch voor beroep vatbaar zijn, daar het compromis volgens overeenkomst in laatsten aanleg is, noch voor verzet, noch voor herroeping van gewijsde (requête civile) daar de vraag in geen der door art. 1028 en 480 W. B. Rpl. voorziene gevallen voorkomt, en zelfs voor de belissing ten gronde zou er een verhaal door herroeping van gewijsde slechts dan gegeven zijn, indien het strafrechterlijk geding het bewijs van eene valsheid in geschriften zou leveren;

Aangezien hieruit duidelijk spruit de vraag of de Rechtbank ofwel de scheidsrechters de kwestige beslissing te nemen hebben, in haar beginsel dient opgelost, en dat de oplossing deze moet zijn dat de

Rechtbank hier niet enkel het recht, maar de plicht heeft op de openbare orde en de orde der rechtsmachten te waken;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord den heer Dyckmans, substituut van den Procureur des Konings, in zijn eensluitend advies in openbare zitting gegeven :

Alle andere besluiten verwerpende;

Zegt voor recht dat de scheidsrechterlijke rechtspleging tusschen partijen geschorst is en zal blijven tot dat er eene uiteindelijke beslissing zal tusschengekomen zijn in de strafvervolgung die op klacht van verweerster nu geopend is tegen aanlegger;

Voorbehoudt alle rechten der partijen ten gronde;

Verklaart bijgevolg den eisch van aanlegger voorbarig, veroordeelt dezen laatste tot de kosten.

5

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN (zetelende in beroep.)

28 Juni 1937.

Voorzitter : M. Kempeneers.

Rechters : M.M. Gérard en Hofman.

Pleiters : Mrs Muys en Lens.

BEVOEGDHEID. — VREDEGERECHT. — SALDO VAN EEN BEDRAG DAT 5000 FR. OVERTROF.

Wanneer een saldo gevorderd wordt van een bedrag, dat oorspronkelijk 5000 fr. overtrof, is de heer Vrederechter bevoegd er kennis van te nemen, ook dan wanneer een tegeneisch gedaan wordt, en eisch en tegeneisch samen genomen 5.000 fr. overtreffen.

Van der Sande t/ Deckers.

Aangezien het beroep regelmatig is naar den vorm;

Aangezien Van der Sande oorspronkelijke eischer, bij exploit van 16 April 1936, Deckers gedagvaard heeft om betaling te bekomen van 4.877,60 frank saldo verschuldigd gebleven op den aannemingsprijs van een huis;

Aangezien de vorige afkortingen zonder eenig voorbehoud door Deckers betaald zijn geweest;

Aangezien eischer Van der Sande zijn vordering geldig voor den heer Vrederechter heeft ingeleid; dat de opwerpingen door Deckers daartegen ingebracht en betreffende het beweerde niet naleven van de bouwvoorwaarden die tusschen partijen bedongen werden, de bevoegdheid van den heer Vrederechter niet kon aantasten;

Aangezien de heer Vrederechter zich dan ook ten onrechte onbevoegd heeft verklaard;

Ten gronde (het overige zonder belang).

NOTA. — Dit vonnis vernietigt een vonnis van het Vrederecht Mechelen-Noord, van 20 Januari 1937, dat overeenkomt met de tot nu toe vaststaande rechtspraak van den Heer Vrederechter :

Gehoord partijen in hunne middelen en verklaringen,

namelijk deze van verweerder, dewelke eenen tegen-eisch indient, ten beloope van zeven duizend vijf honderd frank wegens minderwaarde van zijn gebouw;

Aangezien verweerder aanvoert dat de bouwvoorwaarden tusschen partijen bedongen niet werden nageleefd door aanlegger en eene reeks bouwfeilen aanstipt, alzoo willende verrechtvaardigen zijne weigering het opgeëischt saldo van 4.877,60 fr. te betalen;

Aangezien, vooraleer te wijzen, deze aangehaalde grieven zouden dienen onderzocht en er alzoo zou dienen kennis genomen van een geschil van meer dan 5.000 fr. en dit in tegenstrijd met het jongste Koninklijk besluit, nopens de bevoegdheid van de kanton-rechters.

6

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE OOSTENDE

8 Juli 1937.

Voorzitter : M. J. Rayée.

Rechters : M.M. Londres en Vandesompel.

Referendaris : M. Fontaine.

Pleiters : Mrs Dewitte, De Groote en David.

BEVOEGDHEID. — EIGENAAR VAN RENPAARDEN. — GEEN HANDELAAR.

De eigenaar van renpaarden koopt deze niet met het inzicht ze voort te verkoopen. Hij beoogt hoofdzakelijk sport en vermaak, waarbij winstbejag, op het spel gesteund, ongetwijfeld niet vreemd is. Hij verkoopt zijn paarden maar toevallig. Als dusdanig bezit hij de hoedanigheid van handelaar niet in navolging van een africhter of een fokker.

Vandeweghe t/ D'Hoore.

Gezien het exploot van rechtsingang, door deurwaarder Omer Van Houtte, ter standplaats Brugge, gedateerd van den 20 Maart 1937, geregistreerd;

Gezien de conclusies van partijen, opgesteld in het Nederlandsch en uiteengezet in dezelfde taal;

Aangezien de vraag tot voorwerp heeft de betaling van een somme van twee en twintig duizend achthonderd zestig Belgische frank, saldo nog verschuldigd op den prijs van twee renpaarden Jackie Boy en Jerry Boy, te Breedene aan verweerder verkocht, den veertienden Augustus 1936;

Aangezien er vaststaat, en door partijen niet ontkend wordt, dat de verkoopprijs voor elk paard bepaald op twintig duizend Fransche frank en dat de betaling er van mocht geschieden al naar het gemak van den koper, «zoohaast het mij past»;

Aangezien de koper den 29 Augustus daarna, bij zijn verkooper aandrong, opdat deze hem den verkoop zou confirmeeren, dat hij deed den vijf en twintigsten September, er evenwel bijvoegende dat de globale prijs van veertig duizend Fransche frank moest verstaan worden» tegen den koers van 195 Belg. frank, 't zij acht en zeventig duizend Belgische frank»;

Aangezien de koper reeds den acht en twintigsten September bij zijn verkooper protesteerde om hem er op te wijzen dat er bij den verkoop geen

enkele bepaling bedongen was omtrent den wisselkoers;

Aangezien de koper, nadat hij bezit genomen had van de twee paarden, er den achtsten Februari 1937 den prijs van betaalde, door middel van een check op Parijs, ten bedrage van 40.000 Fransche frank; ,

Aangezien de verkooper deze betaling maar schijnt aangenomen te hebben onder voorbehoud, vermits hij den drie en twintigsten Februari 1937 zijn koper liet opmerken dat hij zich bevrijd had op den koers van honderd zeven en dertig Belgische frank vijf en tachtig centiem in de plaats van honderd vijf en negentig Belgische frank, en dat hij dus het verschil schuldig bleef, 't zij twee en twintig duizend achthonderd zestig Belgische frank;

Aangezien de grond van de betwisting gaat over het punt te weten of de koop ja dan neen gesloten werd met een bijzonder beding omtrent den wisselkoers;

Aangezien eischer dit beslissend feit opgeeft tot bewijs in zijn conclusies, terwijl verweerder volhoudt dat er alleen quaestie is geweest van den prijs van veertig duizend Fransche frank, zonder meer;

Maar aangezien verweerder, in de eerste plaats, het middel ter wraking opwerpt uit hoofde van de onbevoegdheid ratione materiae van de handelsrechtbank;

Aangezien verweerder bekend dat hij bouwmate-riaal verkoopt, en dat hij, als dusdanig, handelaar is, om dezelfde reden trouwens als eischer, die een leerlooierij en een vellenververij exploiteert;

Doch verweerder loochent paardenhandel te drijven, onverschillig onder welken vorm, 't zij onderscheiden, 't zij als bijzaak van zijn hoofdbedrijf;

Aangezien verweerder beweert dat hij bij den omstreden koop opgetreden is als eenvoudig liefhebber, die zijn verzet beoogt;

Aangezien eischer aanbiedt te bewijzen dat verweerder gewoonlijk paarden opkoopt en voortverkoop, met winstbejag, en dat hij er dus een afzonderlijken handel van maakt;

Aangezien er in de rechtspraak wordt aanvaard dat een paardenafrichter wordt geacht als een handelaar in zijn hoedanigheid van ondernemer van private werken; (In dezen zin : Handelsrechtbank Brussel, 1 Mei 1914, Pandectes Périodiques 1914, nr. 1256);

Aangezien hij inderdaad, tegen vergoeding, paarden africht die hem door menigvuldige eigenaars worden toevertrouwd, hen onderhoudt, met zijn penningen de waren koopt die hun van noode zijn, voorziet in hun logement, zelf het dienstvolk engageert en betaalt dat hem helpt door zijn zorgen; ten slotte ontvangt hij een zeker aandeel in de gewonnen prijzen voor de door hem afgerichte dieren;

Aangezien er dus uit deze eenvoudige opsomming blijkt dat de africhter dagelijks en gewoonlijk een serie daden stelt die door de wet als handelsdaden worden gequalificeerd;

Aangezien eveneens als handelaar dient geacht degene die dieren fokt met het uitsluitend doel ze voort te verkoopen en die alles koopt wat noodig is om deze dieren op te kweken en te voederen;

Doch dierenfokkerij houdt op een handelsoperatie te zijn, wanneer zij enkel een bijzaak uitmaakt van een landbouwexploitatie, Zulks is het geval met een landbouwer, die paarden koopt om ze te kweken, te dresseeren en te verkoopen, dan zelfs als het aantal dezer paarden gaat boven dat welk noodig is voor de uitbating van zijn domein. De bijkomende verhandelingen aangaande deze dieren deelen in den burgerlijken aard van de hoofdexploitatie van zijn erf;

Aangezien men zich — om het rechtskarakter eener handeling te bepalen — hoeft te stellen op het oogenblik dat zij geschiedt waaruit er volgt dat bij den verkoop reeds het inzicht moet bestaan voor te verkoopen, opdat die aankoop een commercieel karakter aanneme;

Aangezien er niet blijkt, wanneer men deze principes toepast op dit bijzonder besproken geval, dat verweerder een africhter of een fokker zou zijn; eischer voert trouwens niet aan dat verweerder aan fokkerij zou doen voor zijn rekening of aan africhting voor anderen;

Aangezien nog zonder eenigen schijn van reden aangenomen dat verweerder paarden opkoopt om ze nadien met winst te verkoopen deze operatie toch bij den eigenaar van een renstal geen handelskarakter aanneemt;

Aangezien de bedoeling die bij een turfiste voorzigt bij het aankopen van paarden, inderdaad niet is deze met winst te verkoopen, zooals die van een fokker, maar wel zijn paarden te laten loopen om wille van 't vermaak, of het sport, waarbij winstbejag blijkbaar niet vreemd is;

Doch dit winstbejag, uit het spel ontsproten, heeft niets gemeens met den handel, en is trouwens niet exclusief;

Aangezien het hoofddoel, dat door den eigenaar van een renstal wordt nagestreefd, is zijn paarden af te richten, met het doel in de sportwedstrijden zoo eervolle als winstgevende prijzen te behalen;

Aangezien de eigenaar van een renstal zijn paarden maar toevallig voortverkoopt, 't zij omdat ze hem geen voldoening schenken, 't zij omdat hij er toe gedwongen wordt door likwidatie, of om het even welke omstandigheid;

Aangezien er uit de hiervoren-uiteengezette beschouwingen voortvloeit dat het tot bewijs opgegeven feit niet ter zake dienend is, daar de burgerlijke handelingen van koop en verkoop door verweerder verwezenlijkt, niet kunnen gelijkgesteld worden met degene verricht door een dierenfokker, die een essentieel verschillend doel nastreeft;

Aangezien het aangevoerde gewone feit bovendien niet nauwkeurig genoeg is opgegeven, opdat het zou kunnen bestreden worden door het tegenbewijs; inderdaad biedt eischer niet aan te bewijzen dat verweerder, uitsluitend met het inzicht voort te verkoopen, een bepaald aantal paarden zou ge-

kocht hebben, op zooveel verschillende stonden, met aanduiding van tijd en wijle;

Nu, een alleenstaande handelsdaad verleent den dader er van de hoedanigheid niet van handelaar;

Om deze redenen :

De rechtbank, contradictoir uitspraak doende, na beraad, toepassing gedaan van artikels 2, 34, 36, 37, 40 en 41 van de wet van den vijftienden Juni 1935, verwerpt eischers aanbod van bewijs als niet ter zake dienend, noch nauwkeurig aangegeven; het middel ter wrake inwilligend, verklaart zich onbevoegd ratione materiae; laat eischer vrij zich te voorzien als naar recht, en verwijst hem in de kosten.

7

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

2e kanton. — 25 Februari 1937.

Vrederechter : M. Van Spilbeeck.

Pleiters : Mrs Lambrichts en P. Van Nuffel.

BOEKHOUDER. — ACHTERHOUDEN VAN TOEVERTROUWDE STUKKEN OF KOPIJEN ER VAN. — FOUT.

Het ambt van deskundige-boekhouder is een ambt van vertrouwen. Het is aan den boekhouder niet toegelaten de inlichtingen die hij in deze hoedanigheid bekwaam, bekend te maken buiten de omgeving in dewelke zij behooren te zijn. Het achterhouden van documenten of van kopijen van documenten die zulke inlichtingen bevatten, staat gelijk met een schuldige vervreemding van deze stukken.

. Van der Pluym t/ Arthur Pierre.

Aangezien verweerder zich akkoord verklaart om de som van 350 frank gevorderd voor loon der maand December te betalen, doch mits aanlegger hem kopijen van zekere documenten die hij achtergehouden heeft afgeve; dat verder hij betaling weigert der som van 350 frank gevraagd als vergoeding wegens ontijdige opzegging, ondergeschikt voor geval aanlegger zou ontkennen die kopijen te bezitten hij hem desbetreffende den volgenden gedingbeslissenden eed oplegt : « Ik zweer dat ik geen enkel dokument toebehoorende aan den heer Arthur Pierre, Isabellalei, of dubbels van documenten betreffende de boekhouding van den heer Pierre heb medegenomen en in mijn bezit gehouden of minstens niet het teruggegeven aan den heer Pierre Arthur en wel namelijk geene dubbels van jaarbilans en rekeningextracten » ;

Aangezien het vaststaat dat aanlegger geen beidiende was van verweerder;

Dat er dus geene wettelijke reden tot voorafgaandelijken opzeg bestond en diensvolgens aanlegger niet gerechtigd is om een schadevergoeding te eischen;

Voor wat aangaat de som van 350 frank gevorderd als loon der maand December 1936;

Dat de reden die verweerder doet gelden om betaling ervan te weigeren ten volle beslissend voorkomt;

Dat immers verweerder betaling kan weigeren zoo aanlegger zijne verplichting als deskundige-boekhouder niet vervuld heeft;

Dat dit het geval wel is voor wat betreft de achterhouding der dokumenten in kwestie, vermits deze achterhouding geschied is naar aanleiding van het kontrakt welk aanlegger aan verweerder verbond en moet aanzien worden als zijnde eene overtreding van dit kontrakt;

Dat immers het ambt van deskundige-boekhouder een ambt van vertrouwen is en het aan iemand die zulk een post van vertrouwen bekleedt niet geoorloofd is de inlichtingen die hij als dusdanig ingewonnen heeft buiten de omgeving in dewelke zij behooren te zijn, te brengen;

Dat het achterhouden van documenten of van kopijen van documenten die deze inlichting weergeven, gelijk staat met eene berispelijke afwending derzelve;

Dat dus verweerder gerechtigd is betaling te weigeren tot zolang aanlegger te kort zal blijven aan zijne verplichting tot teruggave der kopijen in kwestie en waarvan het bezit door hem erkend wordt.

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter, rechtdoende tegensprekelijk, verklaren den eisch niet gegrond voor wat betreft de vergoeding geveerd wegens ontijdige opzegging; voor wat aangaat de vergoeding geëischt voor de maand December 1936, zeggen dat verweerder gerechtigd is betaling ervan te weigeren totdat aanlegger hem de kopijen in kwestie zal overhandigd hebben; verklaren dus zijn aanbod tot betaling der som van 350 frank tegen teruggave dier kopijen bevredigend en stellen de kosten beloopende op 35 frank, hierin niet begrepen de verdere mogelijke onkosten, ten laste van aanleggers.

8

VREDEGERECHT TE BOOM

5 Mei 1937.

Vrederechter : M. Jans.

Pleiters : Mrs Edw. Claesen en De Clerck.

AUTEURSRECHT. — VOORWAARDEN VOOR DE BESCHERMING. — WET VAN 1886. — PHOTOGRAAF. — RECHT TOT REPRODUCTIE.

Opdat een werk van de bescherming der wet van 1886 zou kunnen genieten is het niet noodig dat het een kunstwaarde zou hebben, doch enkel dat het een oorspronkelijke uiting van geestelijke activiteit daartelt.

De fotograaf bezit geen uitsluitelijk recht van reproductie op een portret. Dit wil echter niet zeggen dat het model het recht van reproductie bezit zonder toestemming van de fotograaf, maar wel dat noch de eene noch de andere partij het recht der reproductie bezit, zonder wederzijdsch akkoord.

Moray t/ Michielsen.

Aangezien aanlegger vertoont dat hij auteur is eener foto, voorstellende zekeren heer Wauters;

Dat aanlegger steeds in het bezit gebleven is van het negatief;

Dat verweerder deze foto heeft gebruikt om reklaamplaten te versieren en deze platen verspreid heeft in verschillende tabakwinkels der stad;

Dat de afdruk aangebracht op de reklaamplaat op slordige wijze werd uitgevoerd, waardoor aan aanlegger groote schade werd berokkend;

Dat de afdruk op de reklaamplaat evenmin den naam vermeldt van den auteur-fotograaf;

Dat de schade, door aanlegger geleden, billijk mag geschat worden op 5.000 frank welke hij echter vermindert op 4.999 frank om te blijven binnen de bevoegdheid van den Vrederechter;

Dat bijgevolg de vraag strekt verweerder te hooren veroordeelen : 1) al de reklaamplaten, waarop de kwestieuse foto van den heer Wauters voorkomt, te vernietigen, en

2) ten titel van schadevergoeding aan aanlegger te betalen om de aangehaalde redenen, de som van 4.999 frank met de rechterlijke intresten en de gedingskosten en het te vellen vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren, bij voorraad, spijs alle verhaal en zonder borg;

Gehoord partijen in hunne middelen en gezegden;

Aangezien verweerder in de eerste plaats opwerpt dat er geen rechtsverband bestaat tusschen partijen; dat inderdaad het betwiste portret een zekeren heer Wauters voorstelt, die wel den alleenverkoop van de voortbrengselen van verweerder geniet, doch zijn aangestelde niet is;

Aangezien niet wordt betwist dat met de reproductie van gezegd portret reklaam gemaakt werd voor de voortbrengselen van verweerder;

Aangezien het verweerder behoorde, zoo hij niet akkoord ging met dergelijke reklaam en het gebruik van zijnen naam of dien zijner firma, zich ertegen te verzetten;

Aangezien hij dit niet gedaan heeft en hij heden nog den heer Wauters, die zich aan dit misbruik zou plichtig gemaakt hebben, niet inzake roept;

Aangezien verweerder overigens profijt getrokken heeft uit bovengemelde reklaam;

zich hierop niet mag steunen, daar hij dit middel Aangezien hij weliswaar beweert dat aanlegger niet ingeroepen heeft in zijne dagvaarding;

Aangezien het aan aanlegger toegelaten is zijne middelen en zeker de beschrijving der schade door hem geleden aan te vullen bij middel van besluiten;

Aangezien verweerder verders opwerpt dat het betwiste portret geen kunststuk is, en bijgevolg niet geniet van de bescherming der wet van 1886;

Aangezien, opdat een werk van gezegde wet zou kunnen genieten, het niet noodig is dat het eene kunstwaarde hebbe, doch enkel dat het eene oorspronkelijke uiting van geestelijke activiteit daartelle;

Aangezien in onderhavig geval de plaatsing van

het onderwerp, de verlichting, de verbeteringen, ontegensprekelijk aan het werk een oorspronkelijk karakter geven, dat het onder de bescherming der wet doet vallen;

Aangezien verweerder eindelijk doet opmerken dat het portret gereproduceerd is geworden door het model zelve, den heer Wauters;

Aangezien de rechtspraak aanneemt dat de fotograaf geen uitsluitelijk recht van reproductie op een portret bezit, doch dat dit niet wil zeggen dat het model het recht van reproductie zonder toestemming van den fotograaf heeft, maar wel dat, noch de eene noch de andere het recht bezit zonder wederzijdsch akkoord.

Wat betreft de schade :

Aangezien het niet te betwisten valt dat aanlegger, door het reproduceeren van zijn werk schade geleden heeft;

Aangezien deze schade hoofdzakelijk bestaat in het niet ontvangen van het auteursrecht dat hij had kunnen eischen;

Aangezien hij verders eene zedelijke schade geleden heeft door de gebrekkelijke wijze, waarop de reproductie werd uitgevoerd;

Aangezien hij zich eindelijk zou mogen beklagen over het feit dat zijn naam niet vermeld werd als auteur;

Aangezien in tegenwoordigheid van de gebrekkelijkheid van de reproductie het moeilijk vol te houden is dat dit feit aanlegger eenige schade kan berokkend hebben;

Aangezien het bedrag der schade in zijn geheel geleden door aanlegger, billijk kan geschat worden op 300 frank.

Om deze redenen :

Wij, Edmond Jans, Vrederechter voornoemd, tegensprekelijk uitspraak doende in eerste gebied;

Verklaren den eisch ontvankelijk en in de mate hierna bepaald, gegrond.

Veroordeelen verweerder om aan aanlegger te betalen, ten titel van schadevergoeding, de som van 300 frank, met de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings.

INGEZONDEN BIJDAGEN

DE HUURHERSTELLINGEN

Artikel 1754 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de huurder gehouden is tot het uitvoeren der huurherstellingen.

Het principieel dat aan den grondslag ligt werd geformuleerd door Pothier en doelt hoofdzakelijk op de kleine herstellingen van onderhoud doorgaans noodig gemaakt door de fout van de huurders of hun ondergeschikten.

De grondgedachte van dit principieel is belangrijk omdat ze in veel gedachten als leiddraad moet dienen in het waardeeren der herstellingen die rusten op den eigenaar en den huurder.

De regel is dus dat het herstellingen gelden van klein onderhoud voortspuitend hoofdzakelijk uit een

foutief gebruik van het verhuurde goed (Planiol & Ripert *Traité Pratique*, X, nr. 581).

Het is van belang op te merken dat de wet veeleer spreekt van herstellingen «van gewoon onderhoud».

Inderdaad, ingevolge Art. 1720 van het Burgerlijk Wetboek moet de eigenaar het verhuurde goed ter beschikking stellen in goeden staat van herstellingen van allen aard.

Vooraleer de huur in gaat moet dus de eigenaar zowel de zware herstellingen als de herstellingen van gewoon onderhoud gedaan hebben en de huurder is enkel gehouden tot diegenen die voortspruiten uit zijn gebruik.

Het Burgerlijk Wetboek somt in Art. 1754 op niet limitatieve wijze enkele huurherstellingen op. Het voegt erbij dat deze herstellingen hoofdzakelijk aangeduid worden door het gebruik. Er valt nochtans op te merken dat Art. 1754 niet spreekt van plaatselijk gebruik doch wel van gebruik der plaats.

In feite worden de huurherstellingen als het ware gecodificeerd door de algemeene gebruiken en de rechtspraak.

Daar deze schets slechts een praktisch doel heeft zullen we ons vergenoegen met voorbeelden.

Art. 1754 noemt de volgende herstellingen als zijnde huurherstellingen, deze die gedaan moeten worden.

Aan de haardsteden, haardplaten, lijsten en boorden van schoorsteenen.

Aan het bezetsel onder aan de muren der vertrekken en andere plaatsen van inwoning ter hoogte van 1 meter.

Aan de vloer- en plaveisteenen der kamers, wanneer er slechts eenige gebroken zijn.

Aan de vensterglazen tenzij deze gebroken werden door hagel of gevallen van overmacht.

Aan de deuren, vensterramen, planken dienende tot afschutsel of afsluiting van winkels, spoorlenen, hangels, schuiven en sloten.

Worden bovendien als huurherstellingen aanzien :

Het schoonmaken van putten en secreten, tenzij het tegendeel bedongen is. (Art. 1756 B. W.).

De herstellingen aan parket, plankenvloeren en zolderingen (Planiol & Ripert, X, nr. 581).

Aan de behangsels in papier, muurschilderingen (Planiol ib.).

Aan de beschotten, paneelwerk en pleisterwerk en lambriseering (Planiol ib.).

Aan versieringen en bekleedingen van schoorsteenen spiegels en schilderwerken.

Aan de trapleuningen, trapkast en balcon (Planiol ib.).

Aan de ovens, stallingen en koeren, voor zooverre ze uit het gebruik voortspruiten.

Aan koorden, ophaalbakken en katrollen.

Het vegen der schouwen (Sirey-Codes Annotes. Art. 1754 nr. 8).

De afsluitingen op koeren beschadigd door voertuigen (ib.).

Er werd nochtans gevonnist dat de herstellingen aan het behangpapier en het schilderwerk niet ten laste vallen van den huurder (Waleffe-V° Bail nr. 243).

De huurder is niet gehouden tot het uitvoeren der huurherstellingen veroorzaakt door den staat van verval in denwelke het huis zich bevindt (Waleffe ib. nr. 248. Rép. Pr. V° Bail nr. 303).

Zoals we reeds zegden is de huurder gehouden de herstellingen te doen die voortspruiten uit het gewoon gebruik der zaak. (Rép. Pr. Bail nr. 302).

De huurder moet het dak onderhouden om het in goeden staat te behouden, verder gaat zijn verplichting niet. (Rép. Pr. ib. nr. 307).

Het is aan den huurder te bewijzen dat de herstellingen noodzakelijk gemaakt worden door den staat van verval. (Laurent XV, nr. 427).

Het is slechts op het einde van het huurceel dat de verhuurder het recht heeft het uitvoeren der huurstellingen te eischen, tenzij de niet uitvoering groote schade zou berokkenen aan het verhuurde goed. (Rép. Pr. ib. nr. 308).

We meenen hiermede een beknopt overzicht te hebben gegeven van dit vraagstuk dat verre van definitief en eensgezind wordt opgelost.

R. v. Lennep

WETGEVING

MINISTERIE VAN JUSTITIE

KONINKLIJK BESLUIT van 19 September 1937. — Rechtbank van eersten aanleg te Brussel. — Dienst- reglement.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.
Gelet op de wet van 22 Juli 1927;

Herzien Ons besluit van 1 September 1927, gewijzigd bij de besluiten van 12 October 1927, 28 Januari 1929, 18 Juni 1931, 3 Juni 1935 en 14 October 1936;

Gezien de adviezen van den eersten voorzitter van het Hof van beroep te Brussel, van den procureur-generaal bij dat Hof en van den voorzitter der rechtbank van eersten aanleg te Brussel;

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Het dienstreglement voor de rechtbank van eersten aanleg te Brussel is opgeheven en door de volgende bepalingen vervangen :

« Art. 1. De rechtbank is in drie en twintig kamers verdeeld.

» Art. 2. De eerste zestien kamers nemen kennis van de burgerlijke zaken.

» De laatste zeven kamers nemen kennis van de strafzaken.

» De drie en twintigste kamer verzekert den dienst van de raadkamer in strafzaken.

» Art. 3. De tweede, de elfde, de vijftiende, de zestiende, de twintigste, de een en twintigste en de twee en twintigste kamer bestaan uit drie rechters.

» De overige zestien kamers zijn kamers met slechts één rechter.

» Art. 4. De burgerlijke kamers die uit drie rechters zijn samengesteld, houden drie gewone terechtzittingen per week; deze die slechts uit een rechter bestaan houden er twee per week.

» De kamers die kennis nemen van de strafzaken houden drie gewone terechtzittingen per week.

» Indien de behoeften van den dienst dit vergen, kan de voorzitter van de rechtbank, op advies van den procureur des Konings, door één kamer of door verschillende kamers een bijkomende terechtzitting doen houden waarvan hij den dag en het uur bepaalt.

» De eerste kamer en de drie en twintigste zitten elken dag, behalve den Zondag en de wettelijke feestdagen.

» Art. 5. De gewone terechtzittingen der burgerlijke kamers duren vier uur ten minste. De eerste drie uren worden uitsluitend aan de rolregeling en aan de pleidooien besteed. De eischen van het openbaar ministerie en het uitspreken van de vonnissen, de oproeping van gedingen en andere verrichtingen hebben plaats gedurende het vierde uur.

» De gewone terechtzittingen van de eerste kamer duren niet langer dan twee uur.

» In strafzaken duren de gewone terechtzittingen vier uren voor de kamers die uit drie rechters en drie en half uur voor de kamers die slechts uit één rechter bestaan.

» Art. 6. De voorzitter van de rechtbank bepaalt voor elke kamer de dagen en de uren van de gewone terechtzittingen.

» Het bevelschrift tot vaststelling van de zittingsdagen en -uren wordt ter griffie als bijlage bij het reglement uitgehangen.

» Onverminderd de in artikel 4 aan den voorzitter toegekende bevoegdheid houden de kamers, volgens de vereischten van den dienst, buitengewone terechtzittingen waarvan zij den dag en het uur bepalen.

» Art. 7. De voorzitter der rechtbank houdt de gewone terechtzittingen in kort geding, alle dagen, te halftien 's morgens, behalve den Zondag en de wettelijke feestdagen.

» Art. 8. De dagvaardiging tegen een bepaalden dag, in hooger beroep, van de vonnissen der vrederechters worden voor de eerste kamer gedaan.

» Worden evenwel vóór de elfde kamer gedaan, de dagvaardigingen in hooger beroep van de vonnissen der vrederechters betreffende de vergoeding van schade voortspruitende uit arbeidsongevallen en de uitspraken verleend door de scheidsrechterlijke commissies ingesteld bij de wet van 24 December 1903, op de vergoeding van schade voortspruitende uit arbeidsongevallen.

» Art. 9. Kunnen volgens de gevallen bij oproeping of dagvaarding tegen een bepaalden dag vóór de eerste kamer worden gebracht, de voorloopige verzoeken die niet aan de rechtsmacht in kort geding zijn voorbehouden, de verzoeken om deskundigen-onderzoek, de verzoeken tot toekenning, opvoering, vermindering of opheffing van uitkeeringen tot onderhoud, de verzoeken die op een titel of een bekentenis gegrond zijn en de verzoeken die niet tot uitgebreide toelichtingen aanleiding schijnen te zullen geven.

» Art. 10. Indien de behoeften van den dienst dit vereischen, kan de voorzitter der rechtbank, mits machtiging van den eersten voorzitter van het Hof van beroep en eensluidend advies van den procureur-generaal, de bevoegdheden en de samenstelling van een of verschillende kamers tijdelijk wijzigen.

» Art. 11. De voorzitter der rechtbank voorziet in de vacaturen en de vervangingen in den dienst van de terechtzitting.

» Art. 12. Binnen de veertien dagen die de vacantie voorafgaan, stelt de voorzitter van de rechtbank de vacatiekamers samen.

» Die kamers zijn belast met den dienst van de correctionele kamers en van de raadkamer.

» Zij nemen bovendien kennis van de burgerlijke zaken die spoed eischen.

» Het vacatiebevelschrift duidt de samenstelling van de kamers aan alsmede de zittingsdagen en -uren.

» Art. 13. De eischen in kort geding worden op de algemeene rol niet ingeschreven.

» De eischen op verzoek worden op de algemeene rol slechts ingeschreven voor zoover zij aanleiding geven tot ter terechtzitting aangebrachte geschillen.

» De eischen in kort geding en de eischen op verzoek worden op bijzondere rollen ingeschreven.

» Art. 14. De burgerlijke zaken worden elken dag door den voorzitter der rechtbank op de algemeene rol onder de kamers verdeeld.

» Art. 15 Een zaak kan op de bijzondere rol van een kamer niet worden ingeschreven, zoolang zij niet op de algemeene rol is ingeschreven en er, op den kant van die rol, geen melding is gemaakt van de kamer aan dewelke de zaak toegedeeld of naar dewelke zij verzonden werd.

» Al de processtukken betreffende een zaak moeten het nummer van de zaak op de algemeene rol vermelden.

» Art. 16 Op den door den voorzitter der rechtbank voor elke kamer gestelden dag, roept de deurwaarder ter rolle, bij de opening van de terechtzitting, achtereenvolgens de aan die kamer toegedeelde of naar haar verwezen zaken of, naar hun volgorde op de algemeene rol.

» Na die oproeping en op dezelfde terechtzitting worden de zaken gewoon of summier verklaard en verstek verleend op de conclusiën onderteekend door den pleitbezorger die zulks vordert en ten bureele neergelegd met inachtneming van het Wetboek van Rechtsvordering.

» Art. 17. De zaken waarin de conclusiën beteeuend en aan den griffier overhandigd werden worden ingeschreven op de berichten betreffende de zaken welke dienen opgeroepen voor de eerste terechtzitting van de week die volgt op die tijdens welke het bericht uitgehangen wordt. Zij worden bepleit met voorkeur op de zaken die op de berichten ingeschreven worden vóór de beteekening en de overhandiging der conclusiën.

» Art. 18. Ieder kwartaal wordt in ieder burgerlijke kamer door de zorgen van dengene die de kamer voorziet een oproeping gehouden van al de zaken die op de bijzondere rol der kamer ingeschreven zijn, in de volgorde van hun plaatsing op die rol.

» De zaken worden uitgehangen acht dagen ten minste voordat zij opgeroepen worden.

» Na die oproeping worden de verstekken verleend. De beëindigde zaken en die welke voorgoed aan de rechtbank onttrokken zijn, worden van de rol afgevoerd. De naar den zin van artikel 31 der wet van 18 Juni 1869 als achterstallig beschouwde zaken waarin zich geen pleitbezorger aanmeldt of waarin de pleitbezorgers zonder wettige redenen weigeren kwaliteiten te stellen, conclusiën te nemen of een vonnis te vorderen, worden eveneens van de rol afgevoerd. Een zaak die om de bovenaangehaalde reden van de rol werd afgevoerd kan er niet terug op geplaatst worden, tenzij onder de voorwaarden voorzien bij artikel 29, tweede lid, van het keizerlijk decreet van 30 Maart 1808.

» Art. 19. Onmiddellijk na de pleidooien, worden de geliasseerde stukken van het proces aan den in de kamer diensthebbenden griffier overhandigd. Die stukken zijn genummerd en een inventaris is er bij gevoegd.

» Art. 20. De correctionele zaken en de voorzieningen in beroep van politiezaken worden elken dag door den voorzitter van de rechtbank, op de vordering van den procureur des Konings, verdeeld onder de met de strafzaken belaste kamers.

» Art. 21. De dagvaarding en op verzoek van burgerlijke partijen of van de openbare besturen worden, volgens het geval, aan de achtste of aan de een en twintigste kamer toegedeeld.

» Art. 22 De burgerlijke partijen in correctionele zaken of in politiezaken zijn gehouden aan den procureur des Konings, drie dagen ten minste vóór de oproeping der zaak, de dagvaarding en stukken mede te deelen waarvan zij gebruik maken.

» Art. 23. De voorzitter van de rechtbank deelt de zaken toe aan de onderzoeksrechters. Met het oog daarop stelt hij een toedeelingstabel vast. Indien de behoeften van den dienst of een goede rechtsbedeeling zulks vergen, kan de voorzitter van de rechtbank, op eensluitende vordering van den procureur des Konings, van de op die tabel voorziene toedeeling afwijken.

» Art. 24. De griffie is toegankelijk voor het publiek van halfnegen 's morgens tot vier uur 's namiddags, behalve den Zondag en de wettelijke feestdagen.

» Art. 25. De voorzitter van de rechtbank neemt alle maatregelen bestemd om de toepassing van dit reglement te verzekeren.»

Art. 2. Dit besluit treedt in werking den 15n September 1937.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Santa Christina, den 10n September 1937.

MEDEDEELINGEN

UNIVERSITAIRE WEDSTRIJD

Het Staatsblad van 31 Juli l. ., publiceerde den tekst van het Ministerieel Besluit, waarbij de opgaven worden medegedeeld van de vragen die gesteld werden voor den universitair wedstrijd 1937-1939.

Wij deelen hieronder de verschillende vragen mede die de faculteit der rechtsgeleerdheid aanbelangen.

De onderrichtingen voor den wedstrijd zijn te vinden in het Staatsblad van 31 Juli 1937, blz. 4866.

* * *

B. — Faculteit der rechtsgeleerdheid.

1° Groep. — Romeinsch recht.

1. Men vraagt een overzichtelijke studie over de rol en de beteekenis van de *Gens* in het oude Romeinsch recht.

2. Men vraagt een studie over den samenloop van vorderingen.

3. Men vraagt een studie betreffende de ontwikkeling van den regel «*Bis de eadem re ne sit actio*».

4. Men vraagt een algemeene studie over de hervormingen van Keizer Hadrianus op het gebied van het privaatrecht.

2° Groep. — Burgerlijk recht, handelsrecht, internationaal privaatrecht, fiscaal recht.

1. Men vraagt een studie van vergelijkend recht over het gemengd stelsel, waarin de scheiding van goederen wordt aangevuld door een vennootschap van aanwinsten.

2. Men vraagt een critische studie over de Internationale Conventie, die op 7 Juni 1930 te Genève onderteekend werd en bestemd is om zekere wettenstrijden inzake wissels en orderbriefjes te regelen.

3. Men vraagt een studie over het huidig gebied van de openbare orde in de contracten.
4. Men vraagt een studie over de laatste gedachtenstroomingen in het internationaal privaatrecht.

3° Groep. — Strafrecht.

1. Men vraagt een studie over de jeugdige misdadigers in een bepaald arrondissement van België.
2. Men vraagt een studie van critiek en vergelijkend recht over de beteugeling van de drukpersmisdrijven.
3. Men vraagt een studie over de wijzigingen welke dienen gebracht aan de regelen die van kracht zijn op de deelneming aan misdaden en wanbedrijven.
4. Men vraagt een studie over het beginsel *Nulla poena sine lege* in de nieuwste rechtsleer en wetgeving.

4° Groep. — Staats- en bestuurswetenschappen.

1. Men vraagt een vergelijkende studie over de betrekkingen tusschen moederland en koloniën op het gebied van het grondwettelijk en het administratief recht.
2. Men vraagt een studie over de machtsoverschrijding van den scheidsrechter in de internationale arbitrage.
3. Men vraagt een studie over de gemeentelijke autonomie en de hervormingen van het administratief recht.
4. Men vraagt een gedetailleerde studie over de economische en sociale geschriften van Charles Périn.

5° Groep. — Geschiedenis van het recht en natuurrecht.

1. Behelzen de verhoudingen tusschen de Staten noodzakelijke gegevens die de grondslag zouden kunnen zijn voor een natuurlijk internationaal publiek recht?
2. Men vraagt een critische studie over het ontstaan van de Staatskundige macht volgens Suarez en Bellarmín.
3. Men vraagt een studie over het individualisme en het anti-individualisme in de huidige theorieën van het natuurrecht en in het huidig positivisme.
4. Men vraagt een vergelijkende en critische studie over het «klassenrecht».

6° Groep. — Rechterlijke organisatie, bevoegdheid, burgerlijke rechtspleging en strafvordering, notarieel recht.

1. Men vraagt een studie over willige rechtspraak en notariaat in de landen van Anglo-Saksische rechtspraak.
2. Al de gevolgen ontwikkelen van artikel 19, alinea 1, der wet van 25 Ventose, jaar XI, tot inrichting van het notariaat.
3. Men vraagt een studie over de verhalen tegen de beslissingen bij verstek in boetstraffelijke en politiezaken, en tegen de beslissingen bij wederspanningheid aan de wet.
4. Dient de leiding van het burgerlijk proces aan den rechter te worden toevertrouwd?

VERALGEMEENING DER GEZINSVERGOEDINGEN

Verplichting voor Rechtsgeleerden om aan te sluiten bij een Onderlinge Kas

In het Staatsblad van 13 Juni 1937 verscheen de wet tot uitbreiding van de gezinsvergoedingen tot de werk-

gevers en tot de niet loontrekkenden. Deze wet bepaalt dus dat in de toekomst ook gezinsvergoedingen zullen kunnen uitgekeerd worden aan de werkgevers of de gewezen werkgevers.

Het is een kaderwet waarvan de toepassingsmodaliteiten nog nader moeten vastgelegd worden door middel van een organiek K.B.

Dit organiek K. B. kan bovendien de gezinsvergoedingen uitbreiden tot de personen die een beroep uitoefenen of hebben uitgeoefend zonder door een dienstcontract te zijn gebonden.

Wie valt onder toepassing van de wet ?

Het is ontegensprekelijk dat hierdoor in de eerste plaats bedoeld zijn de vrije beroepen als, geneesheeren, advocaten, apothekers, enz.

Toepassingstermijn der wet

De nieuwe wet zal te beginnen van 1 Januari 1938 trapsgewijze toepasselijk gemaakt worden, en hoogst waarschijnlijk zal het nog te verschijnen K. B. bepalen dat de vrije beroepen eveneens van af dien datum onder toepassing der wet vallen.

Met het oog op dezen toestand heeft de Compensatiekas van het Vlaamsch Economisch Verbond een Onderlinge Kas opgericht, waarbij al de vrije beroepen kunnen aansluiten.

Wij doen hiermede een beroep tot onze Vlaamsche verenigingen, opdat zij zouden aansluiten bij onze Onderlinge Kas. Het volstaat eenvoudig een kaartje te schrijven naar de Compensatiekas V. E. V., Schoenmarkt, 21, Torengedouw 12°, Antwerpen, en gaarne zullen wij alle noodige inlichtingen verschaffen.

Compensatiekas V. E. V.
Schoenmarkt, 31 12°
Antwerpen

BALIELEVEN

BALIE VAN ANTWERPEN

Wij deelen hieronder enkele belangrijke beslissingen mede, genomen door den Tuchtraad der Balie van Antwerpen.

Deze beslissingen zijn van meer dan locale betekenis en het is dan ook wenschelijk dat al de advocaten van het Vlaamsche land er kennis zouden van krijgen.

* * *

Beslissing betreffende het boekhouden

(30 April 1937)

De confraters zijn verplicht boek te houden per dag en per zaak van al de voor rekening van klanten gende en uitgegevene sommen. De Stafhouder of het lid van den Raad door hem afgevaardigd zal ten alle tijde de geschriften door de confraters gehouden, mogen nazien.

Beslissing betreffende het houden van zitdagen door advocaten buiten hun kabinet

(28 Mei 1937)

Overwegende dat het gebleken is aan den Raad der Orde der Balie van Antwerpen, dat zekere vereenigingen periodieke vergaderingen beleggen op bepaalde uren in hun lokaal, waar advocaten de personen ontvangen die zich aanbieden, hun consultaties verstrekken en hun gebeurlijk nadien rechtskundigen bijstand verleen;

Overwegende dat deze handelingen strijdig zijn met de beroepsregels der Balie;

Dat de advocaat die aldus spreekuren houdt en consultaties verstrekt op zitdagen gehouden elders dan in zijn kabinet, ten opzichte van degenen die hem daar komen raadplegen de waardigheid en het gezag mist welke vereischt zijn om zijn beroep doelmatig uit te oefenen;

Overwegende dat ten onrechte zou aangevoerd worden dat uitzondering moet gemaakt worden voor advocaten, politieke mandatarissen, omdat deze voeling moeten houden met hun kiezers en er belang bij hebben zitdagen te houden om aan hun kiezers administratieve of politieke inlichtingen te verschaffen; dat de grens tusschen bestuurlijke en politieke raadgevingen eenzijdig, juridischen bijstand anderzijds, steeds zeer onduidelijk is en dat het houden van zitdagen waar de advocaat louter bestuurlijke of politieke inlichtingen zou verstrekken als politiek mandataris onvermijdelijk tot misbruiken aanleiding moet geven; dat het trouwens den advocaat politiek mandataris vrij staat in zijn kabinet alle raadplegingen te verleen aan zijne partijgenooten, zoowel op juridisch dan op administratief en politiek gebied, mits inachtneming der beroepsregelen der Balie.

Om deze redenen :

Besluit de Tuchtraad dat het niet toegelaten is aan leden der Balie spreekuren te houden en raadgevingen te verstrekken op zitdagen gehouden buiten hun kabinet.

Beslissing betreffende het deeluitmaken door advocaten van personen-vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.

(18 Juni 1937)

Overwegende dat de personen-vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid zoowel van burgerlijken als van commercieelen aard kunnen zijn;

Overwegende dat deze vennootschappen beheerd worden door een of meerdere zaakvoerders, betaalde of onbetaalde, al of niet deel uitmakend der vennootschap;

Overwegende dat er geene onvereenigbaarheid bestaat tusschen het beroep van advocaat en het deel uitmaken van een vennootschap van burgerlijken aard, of het aanvaarden van het ambt van commissaris in zulke maatschappij;

Overwegende dat het nochtans niet gepast is dat in deze maatschappijen, het ambt van zaakvoerder worde waargenomen door een advocaat, tenzij deze zelf vennoot is, en de vennoot een werkelijk familiaal karakter hebbe;

Overwegende dat het deelmaken eener personen-vennootschap met begrensde verantwoordelijkheid van

commercieelen aard, niet vereenigbaar is met het beroep van advocaat, tenzij het eene vennootschap geldt van werkelijken familialen aard;

Overwegende dat de advocaat vennoot eener zulkdanige vennootschap geen zaakvoerder mag zijn en zich in alle geval moet onthouden van alle daden van dagelijksch beheer, moet vermijden zijn persoonlijken naam in de firma te laten aanduiden, of eenige handelsdaad daar te stellen;

Om deze redenen beslist de Raad,

Het beroep van advocaat is onvereenigbaar

1) met het ambt van zaakvoerder eener burgerlijke personen-vennootschap met beperkte aansprakelijkheid tenzij deze een uitsluitelijk familiaal karakter hebbe en de advocaat er vennoot van weze;

2) met het ambt van zaakvoerder in eene handelspersonen-vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en zelfs met het eenvoudig deel uitmaken eener zulkdanige handelspersonen-vennootschap welke niet een uitsluitelijk familiaal karakter zou bezitten.

Beslissing betreffende de vereenigbaarheid van het beroep van advocaat met het ambt van beheerder van handelsvennootschappen

(2 Juli 1937)

Overwegende dat sinds lange jaren reeds de Raad der Orde der Balie van Antwerpen zich bekommerd heeft met het vraagstuk der vereenigbaarheid van het beroep van advocaat met het ambt van beheerder van handelsvennootschappen en bij beslissing van 19 Maart 1913 onvereenigbaar verklaarde met het beroep van advocaat :

1) het ambt van afgevaardigde beheerder in eene handelsvennootschap;

2) het ambt van beheerder in menigvuldige handelsvennootschappen;

3) het ambt van beheerder in elke handelsvennootschap welke de advocaat er zou op gestadige wijze toebrengen, hetzij met derden te handelen in naam der vennootschap, hetzij handelspapieren of kontrakten te teekenen, hetzij te handelen alsof hij afgevaardigde beheerder der vennootschap ware.

Overwegende dat de solidaire verantwoordelijkheid die op de leden van den beheerraad der handelsvennootschappen drukt voor alle beheerders uiterst gevaarlijk is; dat de advocaat, die als beheerder solidairlijk aansprakelijk gemaakt wordt, niet alleen zich zelve maar ook de eer en de waardigheid der Orde, waartoe hij behoort, in het gedrang kan brengen; dat de advocaat dus bijzonder bedachtzaam behoort te zijn zoowel vooraleer een mandaat van beheerder te aanvaarden als in de uitoefening van dit mandaat;

Overwegende dat de advocaat die talrijke mandaten van beheerder zou aanvaarden, zich ongetwijfeld in de feitelijke onmogelijkheid bevindt om zijn beroep van advocaat naar behooren uit te oefenen;

Dat de beslissing genomen den 19 Maart 1913 volkomen de eer en de waardigheid der Orde sindsdien beschermd heeft, en dat, in de bestaande omstandigheden er geene redenen bestaan om deze beslissing te wijzigen;

Om deze redenen,

De Raad der Orde,

1) Bekrachtigt de beslissing genomen door den Raad ter zitting van 19 Maart 1913.

2) Legt aan de advocaten op bijzonder bedachtzaam te zijn zoowel bij de aanvaarding van het mandaat van beheerder in eene handelsvennootschap dan in de uitoefening van dit mandaat.

TUCHTRAAD DER BALIE VAN HASSELT

Op Woensdag, 7 Juli 1937, had te Hasselt de verkiezing plaats van den Stafhouder en van de leden van den Tuchtraad.

Tot stafhouder werd verkozen: Mter Fritz Willems, advocaat te Hasselt.

Werden verkozen tot leden van den Raad:

Mter Leon Demal, advocaat te St-Truiden, en Mters Michel Geraets, Jan Gruyters, en Eugène Verpoorten, advocaten te Hasselt.

TUCHTRAAD DER BALIE VAN KORTRIJK

Verkiezing van den Raad der Orde van Advocaten voor het jaar 1937-1938.

Tot stafhouder werd verkozen: Mr. Karel Van Tyghem te Roeselare.

Werden verkozen tot leden van den Raad:

Mrs Emiel Vandenbergh, Paul Beeckman, Maurits Putman, Maurits De Jaegere, Jules Nolf en Robert Gillon.

BALIE TE GENT

Bij de Pleitbezorgers

Bij algemeene vergadering in datum van 14 Juli 1937, werd de Tuchtkamer der pleitbezorgers bij de rechtbank van eersten aanleg te Gent, voor het gerechtelijk jaar als volgt samengesteld:

Voorzitter: Mr Albert Torck.

Syndic: Mr Oscar Verdonck.

Penningmeester: Mr Oscar Vergeynst.

Schrijver: Mr André Rodenbach.

Verslaggever: Mr Pierre Papillon.

CONFERENCE DU JEUNE BARREAU D'ANVERS

De Conférence du Jeune Barreau d'Anvers komt haar bureel voor het rechterlijk jaar 1937-1938, samen te stellen als volgt:

Voorzitter: Mr. Robert Donnet.

Onder-Voorzitter: Mr. Paul Gillain.

Secretaris: Mr. André Vaes.

Schatbewaarder: Mr. Carlo Van den Bosch.

De plechtige openingszitting zal plaats hebben op Zaterdag 23 October aanstaande, om 15 u. Mr. Jean Vroman is aangeduid om de openingsrede te houden.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 28. — 2 Augustus 1937. — Prof. Mr. J. M. van Bemmelen, Nieuw Geluid in de Duitsche Strafrechtswetenschap. — Mr. J. R. Stellinga, Beschouwt ons geldend recht de kerkgenootschappen als vereenigingen?

RECHTSGELEERD MAGAZIJN. — Nr 4. — De ignoratie juris et facti, door Mr. H. J. Scheltema. — De beteekenis van het algemeen welzijn ten aanzien

van privaat-rechterlijke verhoudingen, door Jhr. Mr. C. M. O. van Nispen tot Sevenaer. — Democratiseerende diktatuur, door Dr. J. Valkhoff. — Bibliographie betreffende het Sowjetrecht, door Dr. J. Valkhoff. — Boekbeschouwingen.

TIJDSCHRIFT VOOR NOTARISSEN. — Nr 7. — Juli 1937. — C. Keyzer: Inventaris — Inhoud brandkast — Eed.

Nr 8. — Augustus 1937. — J. Papen: Onteigeningen voor openbaar nut en erfenisrechten.

TIJDSCHRIFT VOOR ADMINISTRATIEVE BEDRIJFSORGANISATIE. — Nr 4. — Jan.-Febr. 1937. — Invoering in de Bedrijfseconomie, door A. Dinnewet. — Budget-Kontrole, door L. De Paepe. — De Credietfunctie der Banken, door Jacques Mattheeussen. — De Wereld-Graanhandel, door A. Dinnewet.

Nrs 5/6. — Maart, April, Mei 1937. — De accountant en de ondernemingsgedachte, door A. Dinnewet. — De Credietfunctie der Banken, door Jacques Mattheeussen. — De onkostenbijslag der Machine-Uur, door A. Leysens. — De Bekendmaking der Balansen van Naamlooze Vennootschappen, door Const. Verbeeck. — Sociale wetgeving. — Ons Fiscaal Statuut voor de Volksvertegenwoordiging. — Fiscaal allerlei.

DE GEMEENTE. — Nrs 5/6. — Jongste documentatie in zake openbare wegen. — Practisch commentaar over de gemeentewet. — Raadplegingen. — Wetgeving. — Rechtsleer. — Rechtspraak. — Rechtskundige en Technische Studiecommissie. — Practische overwegingen omtrent de wet van 27 November 1891 op den openbaren onderstand.

Nrs 7/8. — Te nemen maatregelen om den financieelen toestand der gemeenten te verbeteren. — Raadplegingen. — Wetgeving. — Rechtsleer. — Rechtspraak. — Rechtskundige en Technische Studiecommissie. — Practische overwegingen omtrent de wet van 27 November 1891 op den Openbaren Onderstand.

ECONOMISCHE TIJDINGEN. — Nr 13. — 10 Juli 1937. — Het economisch Nationalisme door Staatsminister G. Theunis.

Nr 14. — 10 Augustus 1937. — De huidige Economische Wereldconjunctuur, door Prof. Dr. Ing. Paul Heymans.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3500. — 11 Juli 1937. — L'immunité parlementaire.

DALLOZ. - RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE. — Nr 25. — Le prélèvement exceptionnel sur les réserves des sociétés.

Nr 26. — Le nouveau régime de la responsabilité des instituteurs d'après la loi du 5 avril 1937, par M. Henri Desbois.

Nr 27. — La Conférence de Montreux et le nouveau statut des étrangers en Egypte, par M. André Gros.

DEUTSCHES RECHT. — Nrs 13/14. — 15 Juli 1937. — Nationalsozialistischer Ehrenschatz, Dr. Hans Frank. — Die andere Seite des neuen Strafrechts, Heinrich Barth. — Das Vorverfahren im Strafverfahrensrecht, Dr. Hans Klodt. — Die Bekämpfung der Homosexualität in der deutschen Rechtsgeschichte, Dr. Rudolf Klare. — Der Weg des deutschen Kriminalfilms, A. Klütz. — Zur Reichsnotarordnung, Wolpers.

Nrs 15/16. — 15 Augustus 1937. — Das Wirklichkeit des Staates, Prof. Costamagna. — Die Stellung der Reichsminister, Krüger. — Landesplanung, Dr. Hagenbuch. — Aenderungen des Steuerstrafrechts, Dr. Peter. — Moskau und Südosten, Dr. Janeff.